

HERRIKO KONTUAK: ZUBIKO LANAK / IRITZIA: IÑAKI ITURAIN  
AIA: MANUEL AGIRRESAROBE, TXIMELETAZALEA

1 metro alineatu / 1 mendea / qfb una

74A

# KARKARA



# Hori festa!

# konponbide garaia da



EHren aurkezpen ofiziala

# KARKARA

Orio eta Alako aldizkaria

Kultur etxea  
20810 ORIO  
Tel. 943 83 15 27

Posta elektronikoa:  
karkara@topagunea.jalgi.com

**IZEN GORRABIA:** SS 346/90

**ISSN:** 1132-1105

**TRAMA:** 1.400 ale

**EDITOREA:**  
**KARKARA TALDEA**  
kultur elkartea

**ZUZENDARIA:**  
Ainara Peña

**ERREDAKIZIO TALDEA:**  
Miren Etxeberria, Iñigo Fernandez, Jakes Goikoetxea, Ana G. de Txabari, Ana Iturain, Iñaki Iturain, Nere Manterola, Ainara Peña, Igor Salsamendi, Jabi Zabaleta

**AIARDO ERREDAKIZIOA:**  
Eli Lasa

**PUBLIZITARIA:**  
Ainara Peña

**TESTUEN ZUZENAKETA:**  
Iñaki Iturain eta  
Jabier Zabaleta

**ALKALDIALDIO LAKUNTZAILEAK:**  
Iñaki Gurrutxaga, Antxon Ibergotegi eta María Vilches

**ARGAZKIAK:**  
Ana G. de Txabari

**DISEÑO:**  
AZKIA Gómez Arana / Iñigo Gaztañazpi

**PUBLICITARIO:** Iñigo Gaztañazpi

**ADMISIÓN DE MARZO:**  
Juan Jose Egibar

**BANATZARIA:**  
Miguel Angel Sanz

**INFORMATICA:**  
Gertu Koop. E. (Ornat)

**KARKARA:** ez du bere gain hartzten! aldiak adierazitako esanen edota mitien erantzukizunik.

**KARKARA:** argitaratutakoa bermuan daiteke, osorik edo zailka, baldin eta ituria sigozen bida.

## BERTSO JARRIAK

# Estropadari

Doinua: Ezin ohozu bertsoenu.

Estropada kontua  
kontu aproposa,  
nahiz ni mundu horretan  
geratu hain motza,  
Nerbioi, Euskal Liga,  
Zarautz eta Kontxa,  
horla zen nagusi,  
ez more, ez roxa,  
Nerbioi, Euskal Liga,  
Zarautz eta Kontxa,  
arrauna maite dunak  
bazuen non goza.

Kontxan atzerapenak  
ta ezin sinistu,  
nahiz ta batzuek egin  
alferrikan txistu;  
San Pedrok Jesus zaharra  
ezin du berritzu,  
asteartean ez zun  
izan nahiko ziztu,  
San Pedrok Jesus zaharra  
ezin du berritzu,  
hiru egun pasa ta  
ez baitzen berpiztu.

Orio ta arrauna  
ezkonduta daude,  
izan dezagun behar  
hainbat gizalege;  
ezkontzaren arauak  
jarraituz xuabe,  
"gora oriyotarrak  
esan bildur gabe",  
ezkontzaren arauak  
jarraituz xuabe,  
onenean bezala  
txarrenean ere.

Bandera sorta ez da  
shuntzaren eztula,  
nahiz ta horrelakorik  
izan den sekula;  
ez da errez mantentzen  
hain maila mardula,  
nōski Oriok luez;  
hala izan dula,  
ez da errez mantentzen  
hain maila mardula,  
beti aurten bezela  
jarrai dezagula.

IÑAKI GURRUTXAGA

## 1998KO PUBLIZITATE PREZIOAK

Modulu bat .....	1.500 PTA
Bi modulu .....	3.000 PTA
Hiru modulu .....	4.500 PTA
Lau modulu .....	6.000 PTA
Sei modulu .....	9.000 PTA
Orialde erdia .....	13.500 PTA
Orialde osoa .....	27.000 PTA

- Prezio hauek zenbaki baterako balio dute.  
Publizitatea urte osorako kontratatzeko dutenei % 10eko deskontua egiten zaie prezio hauen gainean.



Eusko Jaurlaritzak  
diruz lagundutako aldiakaria



Gipuzkoako Diputazioak  
diruz lagundutako aldiakaria



Orioko Udalak  
diruz lagundutako aldiakaria

## Bizikletazaleen kezka

Berdin dio hondartzara bizikletaz joaten zaren edo ez. Ondo iruditzen al zaiztu bizikletaz malekoian ezin sartzea?

- Malekoia zabala da eta ez lioke kalterik egingo bizikletentzat pasilu estu bat uzteak.
- Bizikletentzako bidegorria, malekoira jaitsi gabe, atzetik ere joan daiteke.
- Bizikletak uzteko leku egokia litzateke aldagelen ondoko eremua.
- Beste edozein irtenbide ere aztertu daiteke.

**ORIOKO BIZIKLETAZALEAK  
(230 BAT SINADURA)**

## Gazteantzako oharra

Orioko Gazte Pastoraltzak deia egin nahi die azken urte hauean sendotza taldeetan ibili diren gazteei. Helburua sendotza-ondoko talde bat sortzea da, hainbat aktibitate antolatzeko. Talde horretan parte hartzeko interesa ditenei jakinazten diegu bilera ireki bat egingo dugula urriaren 23an, gaueko 21:30etan, elizako saleian.

**SENDOTZA TALDEA**

## Maiatzaren 16an

Duela sei urte, maiatzaren 16an, San Martin aurrean genuela, bihi osorako hainzta erman genion elkarri.

Bizitzak milaka buelta ematen ditu, eta hara! horietako batzen barnean gaude berriz ere. Lagun bat ezkontzekotan dabil. A, zer sorpresa! Gure egunean! Eta baxaria Itziarko Salegi jatxean dugu orangoan ere.

Badira, beraz, egun hori, guk bezala, moiz ahaztuko ez duten beste oriotar hizkak ere. Horien artean Juan Luis Urretabizkai, euskaltegiko ikasle ohia, EGAduna eta maiatzaren 16tik aurrera ezkonduen taldekoia. Bejondaikela! Egun berean, Jose Mari Genoba ere tuldekoide bihurtu zitzagun. Txikitán eskabetxeriako atarian elkarrekin makina jolas egin dugu! Baina bada, horien artean, bide bera jorratu zuen beste oriotur bat ere. Ane Artxegaren andereñoa dela esanez, batzuek jakinago diruz zeinetaz ari naizen. Beste pista bat: azken urte hauean Orioko Herri Ikastolan ari da irakasle lanetan. Nor da? Bal, bera da! Aurora Azkue.

Joan gaitzean aipatutako egun horretara, goizko hamarrretara. Egunkar arin igaro dira. Ahaztu gabe



Gutunetarako

# OHARRAK

Argitaratu nahi diren gutunak KAR-KARAREN buzolan utz daitezke (udal-letxe atzoko portalecan), edo gure lokalean entregatu (kultur etxean). Posta elektronikoz ere bidal daitezke honako helbidera:

karkara@topagunea.jaigtx.com

KARKARAk ez du argitaratuko ize-nik gabe datorren gutunik. Egileak hala nahi badu, ezizenarekin argita-ratuko dugu; baina, beti, guk egilea nor den jakinda.

KARKARAk bere egiten du eskutitza laburtzeko eskubidea.

arroza kilo bat erozi behar dut, berak merezi du-eta. Elizatik irraterakoan ez diogu kale egin behar.

Eliz atarian gaude. Hor ditugu ezkomberryak. Benetan egun plotorikoa darautu gure Aurorak. Zorionak!

Jantokian, lore sorta anaia eman dio. Eta panpinak, besteari. Baina zertaz ari da Imanol? Nola izango da, bada, Zorionak zuen doinua guretzat?

Enbido galanta bora digute. Sei larrosa ederreko lore sorta ez digute ekarri, bada? Hordagorik gabe ezin utzikiditut. Eta horretan ari naiz. Karkarakoek argitaratuko ote didate

nire idazlantxo hau! Dena zuretzat, Aurora. Zure egunean gutaz gogoratu zinelako eta benetako adiskidetasunak iraun behar duelako: bejondaizula!

**MARISA ARRUBARRENA**

## Eskerrak

Aurten lehenengo mailan parte hartuko dugu estraineko, iaz igo ondoren, eta horrek aurrekontua handitu digu. Diru premiak bultzatuta, herriko tabernariengana jo genuen laguntza eske, eta oraingoan ere ez digute hutsik egin. Aurten ere mailaz igotzen salatuko garela zin dagizuegu. Beraz, taldeari Orioko Tabernak izena jarri diogu. Besterik gabe, eskerrak lagundu diguten taberna eta jatetxe hauetako Satxota, Aurrera, Gabon, Loretu, Arkaitz, Kolon-Txiki, Bodegon Joxe Mari, Gure Txoko, Xixario, Trugoxka, Arrillaga, Kaiño, Koasta, Errusta, K2, Salatxo, Goizeko, Blink, Aizperro eta Kanpineko Taberna.

**ORIOKO ARETO FUTBOL TALDEA**

## Talai-Mendiren eskaera

Talai-Mendi elkartearren 50. urteurrena dela eta, elkartekoak 50 urte hauetako argazki zaharrak biltzen ari dira. Talai-Mendiren historiako argazki zaharren bat dudenek, Itziar Kirokak dendan utz dezakete izenpetutako kartazal batean, gero behar bezala bueltatzeko. Eskerrik asko.

**TALAI-MENDI ELKARTEA**

# KARKARA berritu dugu!

Honezkero konturatu zineten aldaketa batzuk egin dizkiogula aldi-zkariari: itxurari dagozkionak, gehienak; baina mamiari dagonkionak ere hai, bat edo beste. Onerako ustez egin dugu, zuei gero eta KARKARA hobea eskaintzeko ahalginea. Zerbait adierazi nahi badigu zue aldaketari buruz (gustuko duzuen ala ez, zertan hobetuko zenuketen eta abar), atsegin handiz, jasoko ditugu zuen iritziak.

Aldaketa importanteeneko bat publizitatean egin dugu: publizitate moduloen tamaina txikitu egin dugu, diseminari hobeto datorrikoak. Horretaz gain, publizitate guztia birdiseinatu du Iñigo Gaztañazpi oriotarrak, eta, gure ustez, askoz hobeto daude orain iragarkiak. Norbaitek, hala ere, aldaketaren bat egin nahi badio bere iragarkiari (testuan ala itxuran), jae dadila gurekin harremantzan, eta berehalako korponduko gara.

**KARKARA taldea**

# Noiz jokatu behar zen Kontxa?



**BEATRIZ ELIZONDO**  
35 urte

Astelehenean jokatzeko moduan zegoen itsasoa, baina arriskua ere bazeagoen. Ez banderagatik, baizik eta mutilen batiz zer-bait gertatzeko arriskua ba-zegroela iruditzen zait. Horregatik, ondo iruditu zi-tzidan asteartearen jokatzea.

Gailegoak etxera joatea alde hatetik lojikoa iruditzen zait. Ez dira profesionalak eta beren lanari ere begiratu behar diote.



**JUAN LIZARRALDE**  
64 urte

Asteartearen jokatu behar zen. Irabazteko dagoenak arriskua ez da nahi izaten, eta besteek ere, antzeko egoeran, berrin jokatu izan dute. Txiripara jokatzekoan —eta horrela jokatuko zen astelehenean jokatu izan balitz— urte osoan entrenatu gabe jokatza bezala dela uste ditu. Hala ere, egnraldi txarrarekin jokatu izan baitz ere, Oriok irabaziko zuela garbi dantak.



**LORETO ETXABE**  
23 urte

Astelehenean jokatu behar zen estropada, nire utssez. Gailegoek diru asko gastatu zuten horfa etortzen eta, nik utsa, berak hemen zeudela jokatu behar zen.

Itsaso erdipurdi egon arren, estropada jokatu egingo zela erabaki zen hasiera hantean, eta erabaki hori errespetatu egin behar zela uste ditu, nahiz eta Oriok galtzeko asko izan.



**NIKOLAS MASA**  
11 urte

Marca oso txarra zegoen igandean eta astelehenean, eta estropada jokatzeko gaizki zegoela iruditzen zait. Ondo egin zuten estropada asteartearen jokatuta; bestela, arrisku handia zegoen eta.

Pen aeman zidan Tirin eta Perillokoak etxera joatea; baina, hala ere —hemen izan baita ere—, garbi dantak Oriok irabaziko zuela.

LOBETXU JATETXE  
Eduardo Gutiérrez, 18 - Telf: 943 83 00 07

ZUMINTZA

- Zuzenbidezko
- Cokotakoa
- Sopelakoa
- Sotakoa

Telf: 943 83 17 36

GURE TXOKO  
TABERNA  
ARIZAGA KAIET

ALUYOLA, S.L.  
Fábrica de Repujas

LEHIOAK, ATEAK, PERSIANAK  
P.V.C., ALUMINIOA,  
POLIURETANO A SISTEMA  
PERFIL THERMIKOA

KEBBER

GURE HERRIKO GARAGARDOA

ZEGELATO

Etxeko helatuak eta  
kruasanak

San Nicolás, 17 Tfnoa: 943 13 17 47

PRESUPUESTOS SIN COMPROMISO GABE

Jaizkibel plazo, 8 LASARTE  
Teléfono: 943 36 22 77



ZUBIAKIN ATZERA ETA AUREREA. Zazpi hilabeteko gurutze-bidea egin beharko dugu oraindik zubi berria izan arte.

# Zubiko obrak hasi dira

*Zazpi hilabete barru egina izango dela aurreikusi dute.*

*Herriko zubiaren egoera txarra ikusita, Diputazioak zubi berria egiteko emerjentziatzko prozedura hasi zuen. Zubi berriak 450 milioi pezeta inguru aurrekontua izango du eta Dragados y Construcciones eta Moyuak egingo dute.*

**ZURRUMURRUAK IZAN DIRA** zubi berriaren inguruau: zaharraren ondoan egin eta gero haren lekuari jarriko zela; aurrena, erdi bat, eta, ondoren, bestea egingo zela... Azkenean, ordea, beste aukerak baino lezente garestiagoa izan arren, lanak bukatu bitartean behin-behineko beste bat egingo dute, trafikoa bideratzeko.

Antton Jaime Garraio eta Errepide diputatuaren arabera, bebia behineko zubiaren bittaratz, trafikoak ez du eraginik izango obretan, langileen segurtasuna hobetuko da eta lanak azkarrago bukatuko dira.

## BEHIN-BEHINEKO ZUBIA

Behin-behineko zubiak ibai gurutzatuko du Dikeko parsetek: Ibai Ondoko etxeen eta haurren parkaren arteko bidetik. Bertatik bideratuko da trafikoa, tren geltoki aldera,

## HARIARI TIRAKA

### Zubiaren menpe

Ana G. de Txabarri

**O**so jende gaizto eta maltzurra dago Orion. Hamar minutu pasa behar dituztelako herrian sartu edo herritik ateratzeko semaforoaren zain, uste dute agintariekin gu izoratzeko baliarrak jarri dutela. Urtebete besterik ez dugu horrela pasa, eta denak puñetaka ari dira; Goiko Kaletik barrena joan behar dugula? eta zer? Ze jende zakarra eta esker txarreko! Oso oker zabilzate.

Agintariekin gure zerbitzura egotea besterik ez dute nahi, gure eskaierak betetza... Zobia horrela dago, curia ari duenean, trenera doana lasai-lasai joateko, batere husti galde kotxe eta kamioien zipristinekin, erdi-erditik pasatzen direlako orain; eta, bide batez, garraio publikoa erabiltzera bultzatzen gaiturte. Eta kexatu egiten zarete hala ere!

eta han lotuko da N-634 erre-pidearekin.

Behin-behineko zubiak bi karril eta oinezkoentzat pasabide bat izango ditu, eta ez du pisu mugarririk izango kamioientzat. Behin behineko zubia egiteko bi hilabete beharko dituzte; eta heste hat zubi berria egindakoan erretiratzeke. Autobus geltokiak ere ibilbide berriera moldatuko dira.

## ZABALAGOA

Zubi berria egiteko bost hilabeteko epea aurreikusi dute (ez da prest izango Euskal Herriko itzulirako, apirilean). Hiru oinarri izango ditu eta guztira 12 metroko zabalera (3,5 metroko bi karril eta 2,5 metroko bi espaloi oinezkoentzat); beraz, egungoak baino zabalagoa izango da, oraingoak 9 metroko zabalera baitu.

## ARAZOAK

Udalako ordezkariek zenbait arazo azaldu zizkieten Antton Jaimeri eta obren arduradunei. Alde baterik, N-634ko trafiko guzta, behin-behineko zubiarekin, Ibai Ondoko haurren parke ondotik pasako dela, horrek dakarren arriskuarekin. Bestetik, bide berriaren beste aldetik tren geltokira bitarteko erre-pidea nahikoa estua dela eta, gainera, trenak pasatzerakoan autosak bertan zain egoten direla, trafiko arazoak areagotuz. Hurretzagail, behin-behineko zubia oraingoa baino 60 zentimetro bajeagoa ere bada, baina teknikoki esan zuten hori konponduko zotela.

Allateak proposamena egin zien diputatuari eta teknikoen, etorkizunean zubiako trafikoa hobetzeko eta oraingo obrak errazteko: Izkina tabernako eta inguruko jabeckin hitz egitea terreno horiek orain eskuratzeko. Izen ere, surrerago Diputazioak berekin hitz egin beharko du, horrik pasako baita Orioko hantantea: Txanfa-Ortzaika ingurua eta tren geltokia lotuko dituenetan.

## Mapa toponimikoa

UDALAK mapa bat argitaratuko du laster, herriko toponimoak jasokn dituen. Mapa 1/7.500 eskanan eguna dago, eta Orioko mugen barruan erabiltzen diren 300 bat toki izen bilten ditu.

Lana Udaleko Kultura, Hezkuntza eta Euskara batzordearen ekimenetan hasi zen, eta Donostiarra Ikermap-eko Imanol Goikoetxeak egin du. Udalak etxetako banatuko ditu maparen aleak.



**HARREMANAK SENDOTUZ!** Oriotarrak Saint Ciers-en arteko harremanak gure eta cituagak dira.

## Euskaraz Gazte

AURTEN dira bost urte Euskaraz Gazte programa martxan jarri zela. Hori dela eta, Udaleko Euskara batzordeak estudio bat egitea agindu dio SIADECO enpresari, programaren balarazina egiteko.

SIADECO urrian hasiko da estudio hori egiten eta urtearen bukaera aldear amaituko du.

## Oriotarrak Saint Ciers-en

ORIOKO 28 GAZTE izan ziren Frantziako Saint Ciers sur Gironde herriaren uztailaren 20tik 26ra, Orio eta Saint Ciers senidetutako daude 1993az geroztik, eta senidetze programaren barruan antolatu zen bidaiia.

Astebeteko egonaldian hango inguruak ezagutzeko aukera izan zuten: hondartzak, herriak, diskotekak, kirol instalazioak... Joandako gazteek gustura ibili zirela adierazi zuten. Dilistak taldeko hiru monitore ibili

ziren gazteekin: Nerea Garrido, Nerea Urraga eta Rebeca Aldakur.

Bidaia horren bueltan, saintcierstarrak izan ziren Orion abuztuaren 17tik 23ra bitarteko astean. Zaragueta eskolan hartzuten ostatu eta primeran ibili ziren; Dilistik taldeko monitoreek prestatutako programa betez. Monitore lanetan Saint Ciersera joandako birekin batera, Ainhoa Leunda ere ibili zen.

## ERRUSTA

Kriston bokadillok!!

*Permitiendo el que pasa*  
*Roasta*

## AUTO-LAN

\*Auto konponketak  
\*Olio eta gurpil aldaketak

Pabellón Industrial  
t. 913 83 99 31

**EROSLE //**  
gure ekipamiento dinamico

**AUTOZERBITZUA**

**ertza**  
usaindegia

Teléfono: 943 13 04 38

**AUTODAK AUKERA ONEAN**

**AIA ORIO**

Telefonoa: 943 13 04 38



HILABETI HONETAN BUKATUZKO ASMOA. Alkatearren arabera bebitzat bat. Bitartean semaforoekin konformatu bebareka dugu.

# Obrak atzeratuta

*Arostegi aurreko lanak urrian bukatuko omen dira*

EUSKO GUDARI KALEAN aspalditik daude semaforoak, moilan egiten ari diren saneamenduko obrak direla-eta. Arostegi aurretik pasa ezin delako. Gainera, lanek atzerapen nabaria izan dute; eta arazoa luzatu egin da: uste baino material txarragoak aurkitu dituzte zuloak egiteko eta, bestalde, lanerako behar zuten makina bat harrapatuta geratu zen Zarauzko kanpin inguruan egiten ari diren tinelean.

#### BARKAMENA ESKATUZ

Berez, obretako arduradunek ekain-uztaileko bukatzea espero zuten horko lana; aurreikuspen berrien arabera, uda osoan obrak geldirik egon ondoren, urrian bukatzea espero dute. Alkateak adierazi digunez, *guk gure keska eta berriaren ezinegan transmititu diegu, eta*

*berak barkamena ezkutu digne. Ez date lehenago bukatu ariko latzak izan dituztelako.*

#### ALDAKETAK SANEAMENDU PROIEKTUAN

Obren atzerapenaz gain, aldaketak izan dira saneamendu proiektuan. Hasiera batean bonbeoko lau estazio egitea pentsatu zuten, herriko urak Zarauzko depuradorara bideratzeko, baina orain estazio bakarra egingo da. Arostegi lantegiaren parean, ibaiaren beste aldean, *Etorkizunari begira, kostu gutxiago ditu, merkeagau da, alkatearen arabera.*

Herriko ur guztia (Ubegun eta Txurruakako barne) Arostegi parean ibai aezpitik ibatzen beste aldeko bonbeoko estazioa erautuango dituzte, handik autopista ingurura eta bertatik Zarauzko depuradorara (Zarauzko kanpin ingurutik, tunel haten bitarte).

## BERRI LABURRAK

### 4.260 biztanle ditu Oriok

IRAILAREN 25eko plenoan emandako datuen arabera, 1998ko urtarrilaren 1ean 4.260 oriotar zeuden erroldatutu. Horietatik 2.155 gizonezkoak dira eta 2.105 emakumeak.

### Paris Salatxon

JESÚS María Zahalza Fernández argazkilariaren *Paris, fragmentos de una ciudad* erakusketa izango da hilabete honetan Salatxo tuberkularian. Argazkiak txuri-beltzean eginak dira eta egi-leak Frantziako hiriburua omendu nahi izan du.

### Benitoren disko berria

BENITO Lertxundik Euskadiko Orkestra Sinfonikoarekin grabatu duen diskoa, *Auben Sinfonikoi*, urriaren 15erako izango da kalean.

### Bi oriotar EHren zerrendetan

IBON Urbiceta eta Ainhoa Gozategi Euskal Herriko plataformako Gi-pazkoalde hautagai zerrendan agertzen dira, Ibon 15. postuan, eta Ainhoa, beirriz, ordezkoen barrian.

**Itsas-Ondo**

*Itsas-Ondo*

Kaia kalea, 7 Tfnoa: 943 13 11 79

**G O I Z E K O**

Aita Lerbundi, 33  
Tfnoa: 943 83 28 55

**'KAFETEGIA  
'IZOZKIAK  
'CROISSANDEGIA**

Pasteleria  
enkarguak  
hortzen dira

**Alkartetxe berria**

ORIOKO Eusko Alkartetxeak Arrantzale kalea 5eko Alkartetxe berria inauguratu zuen irailaren 27an. Inaugurazio ekitaldiaren aurretik mitin jendetusa izan zuten kultur etxeen, EAko Inaxio Oliveri, Carlos Garaikoetxea eta Yon Goikoetxea bertan zirela. Kazetari ugari ere izan zen ekitaldian.

Alkartetxearen inaugurazioa baino egun batzuk lehenago, Orioko EAk berripaper bat banatu zuen herriko buzoietan. Berripaperak lau orrialde ditu, koloretan, eta euskaraz eta erdaraz idatzita dago.

**Kultur teknikari lanpostua**

MARTXAN da dagoeneko kultur etxerako teknikari bat hartzeko deialdia. 31 lagun daude izena emanda probak egiteko, eta surreneko azterketa urriaren 5ean egingo dute, goizeko 11:00etan hasita, kultur etxeen.



**HARRIBILDAK POZEN.** Puzak txoratzen siverri dira Harribilako Italiarik, moltxo bene tratatu dituztelako.

## Harribil Orio-Canavesen

HOGETIAZORTZIORIOTARizandira frailean. Italiako Orio-Canavesen, hango Udalak gonbidatuta. Gehienak, hogeita sei, Harribil dantza taldekoak ziren, eta haiekin batera beste bi lagun ere joan ziren.

Guztira hederatzi egun pasa dituzte han: irailaren 11tik 20ra. Orio-Canaveseko elizaren ondoan dagoen aterpe moduko hirtean hartu zuten oztatu, eta oso gustura ibili dira.

Han izan diren bitartean hiru dantza saio eskaini dituzte: bi Orio-Canavesen bertan, eta bestea inguruoko herri batean.

Dantza taldeko batzuekin izan gara hizketan bidaiaaren balaraziou eskatzea, eta txoratuta etorri direla esan digute. Ez dago bitzik adierazteko ze onto tratatu gaituzten —esan digute—. Espero dugu, baiek gure herriko datozenean, oriatarrak antzeko harre-ra egitesa, merezi date-eta.



MERIDAN KANTARI. Kantatzeaz gain, turismoa pixka bat egiteko ankeria oso txiki dute kantauak.

## Salatxo Lisboako EXPOn

SALATXO ABESBATZAKOEK —senide eta koruko zenbait baxkidek lagundutu— astebeteko bidaia egin zuten abuztuaren hasieran Extremadura eta Portugalgo hirrera. Bisiutu zituzten tokia apagarrrienak hauek izan ziren: Trujillo, Mérida, Cáceres, Lisboa eta Sintra.

Kontzertuak ere eskaini zituzten: aurrenekoak, Méridako Konkatedralean; eta bigarrena, Santa Cruz herrian, Portugalgo itsas

ertzean. EXPOko pabilinietan sartzeko itxotien zeudela ere kantatu egin zuten, inguruko jendearen txalo zaparraden artean. Adierazi digutenez, giro ona eta umore holsoa izan zuten beren artean.

Aurten dira bost urte Salatxo sortu zela, eta, ospakizunekin jarraitzen, kontzertua eskainiko dute urriaren 17an Orion bertan. Kontzernuan errepasoa emango diote urte hanetako errepertorioari,

## HANDIK ETA HEMENDIK

### BENITO LERTXUNDI

Kantaria

«Herri bat bere estatuarekin egiten da, bere ekonomiarekin, bere kulturarekin».

«Zalantzak beti garbitu egiten du, garbitzailea da. Eta ziurtasuna toxikoa da. Zalantzaz dagoena hori dago erdien, hori dago osasuntsuen, kritikoa da, garbitua dago, bere zama hustu da; bere adimena askoz zorroztago dago».

ELKARRI. 98ko iraila



### ANJEL LERTXUNDI

Idazlea

«Herriaren sinisen gutxiegi izan da betidanik Euskal Herriaren eraikuntzan, eta uste dut inork ezin duela herri honen izenean hitz egin. Herria bera da hitz egiten duena eta hitz egin behar duena».

EUSKALDUNON EGUNKARIA.  
1998-IX-18

### BORDATXO

- Bokatilokoak
- Marisku rasio bereziak

Tel.: 945 13 30 14

Orioko  
Ogia

**ORIOGI**  
OPIL OKINDEGIA  
Frontoi oindarrak  
Tfnoa: 943 83 01 89

### MAKAZAGA

Igeltseriliza

- Igeltseritza orokorra, denetarik egiten dugu

- Presupositoak eskaini, kopiatu zuenik, salbes

Lan burokuna eta  
merkeea

Tfnoa: 943 83 59 00

## SARASUA ERRETEGIA

Plater bereziak:

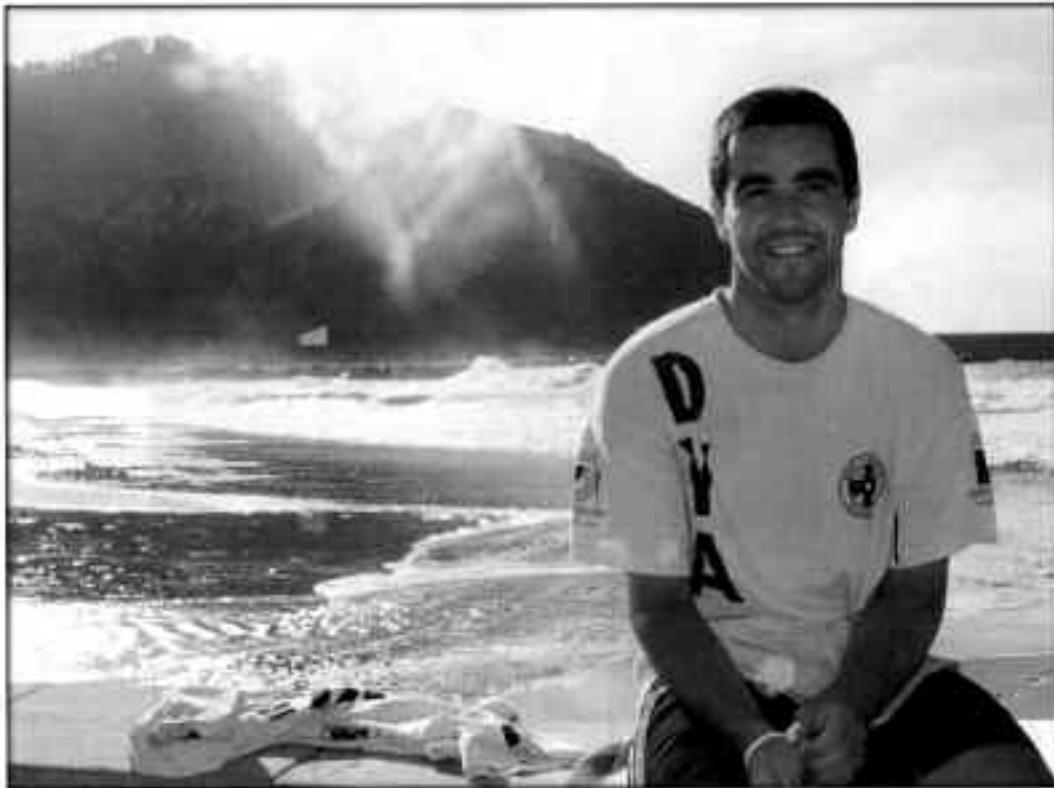
- Arrain zopa
- Arrain eta haragi erreak

Eusko Gudari, 29

Tfnoa: 943 83 00 05  
943 13 25 32

**LIZASO**  
ERLOJU PO  
MUTXEDERA  
ORIO KAIA 5 TEL: 943 83 10 90  
ZARAUTZ IPAR 6 TFNOA: 943 13 27 43

# Iñigo FERNANDEZ



## ‘Gure lanak erantzukizun handia eskatzen du’

*Hondartzan sokorrista lanetan zazpi denboraldi daramatza, borietatik bi sorosleen buru gisa egin ditu, eta denetik ikusi bebar izan du.*

### Oriokoa ez omen da hondartza erraza?

Hondartza txikia da, zalo bat da, —orain *putumayoaren* kin zuloagoa, gainera—, eta korronte indartsuak ditu alboetan.

### Lan handia izaten al duzue?

Jende askok gure lana egozkia hartzea dela uste du, baina gure lanak erantzukizun handia eskatzen du. Zerbait gertatzen bada, zer?

Askok ez digute kasurik egiten, eta, gero, komerziakizten dira askotan. Gure lana ez

da merezi duen bezainbeste baloratzen. Betiigerilariei begira, egunero tentsioan, kanpotarretaz nekatuta amaitzen dugu. Gainera, beti dago zerbait, beti gertatzen zaio zerbait norbaiti.

### Kanpotarrak al dira txarrenak?

Kanpoturrek ez dute ingurunea ezagutzen; hala ere, beldur naiz ez ote diren okerragoak itsasoari errespetua galdua, hemen urtetan bainatu direlako, ezer gertatuko ez zaiela uste dutenak.

### Ederrak eta bi ikusitakoak izango zara.

Bai, egia esan, suertatu zaizkigu batzuk: erreskate benetan gogorrak izan ditugu, parapente istripuak, arrantzale zaurituak, salberak... Azken urteotan uretatik bi hildako ateratzea suertatu zait, baina

ez zaigu inor ito, biak bihotzkoak urtan jota hil ziren.

Jendeak esango du nahi duena, baina Orion itsasoko sorosle oso onak ditugu eta gertakari asko eta usko gertatu ez izana berei eskertu behar zaie.

### Barra berriak eraginik izan al du hondartzan?

Jakina; eta oso eragin zuzena, gainera. *Putumayo* ibaitik jaisten den zabor guztia hondartzaldern bideratzen du; lehen zuzenean itsasora irtenen zena, orain hondartzara doa. Lehengo aldean, ura zikina dago.

Horretaz gain, orain korronte handia dago Aranarri aldean; alle horretan ez da, jada, hondartza txikirik egiten... hondar mugimendu handiak daude, ingurune horrek ez du oraindik bere oreka berria aurkitu.

### Pasadizuren bat...

Asko, asko; gurasoak galdu dituzten umeak —eta ez alderantza—, marmoken kontura egindako barreak, uretatik atera beharreko sorosle kanpotarrak, uretatik atera ondoren inori ezer ez aipatzeko eskatu diguten oriotarrak...

Behin, postua zabaldo berrian, urtan zerbait zegoela adierazi ziguten. Bertaratu eta gizon bat topatu genuen; gorriak ikusi genituen gizona uretatik ateritzeko, itsasaldia haitzegoen. Behin lehorrean, kamillan harti eta gora era man genuen erreanintzia egiteko. Guk ez genekien gizona hilik ote zegoen edo oraindik beragatik zerbait egizitekeen; haina, gora iritsi ginenerako, apaiz bat zegoen DYAKO postuan, bere liburu eta guzti, gure gizon koitaduari azken agurra emateko prest.



**ETXETIK URRAK.**  
Realeko atxak  
itzitsa  
zintzela  
ikus eta  
kamposa jo  
date  
Imanolek eta  
Joseba  
Agirrek.

**FUTBOLA**

# Imanol eta Joseba Agirre itxaropentsu talde berriean

IMANOLEK ETA JOSEBA Agirrek Realia utzi dute eta Castellonenen ekin diote beren erronka berriari: lehen mailako Villarrealen, Imanolek, eta bigarren B mailako Castellonenen, Agirrek. Biek berandu hasi dute denboraldia: Imanolek, lesionatu egin zelako (ia okalondo aterazoen, eta, gero, etxeen, erre egin zen eluze express bat irekita); eta Agirrek, talde berria azken ordura arte aukeratu ez zuelako.

**AUKERA BERRIEN BILA**

Realean ez zuten nahi adina aukerarik izan, eta Castelloneraz jo dute aukera berrien bila, *itxaropentsu*. Imanolek diosenez, Villarrealen jokalari onak daude, *baina, agian, esperientzia pizka bat falta zaigu*. Taldearen helburu bakarra

mailari eustea dela esan digu.

Joseba Agirrek dio, berriz, Castellonenen helburua bigarren mailara igotea dela. *Diru asko inbertitu dute, lehen mailan jokatutako jokalariek ekarri dituzte, eta oso talde seriora eta profesionalago da*. Imanolek hiru urterako sinatu du, eta Josebak, berriz, bi denboraldirako.

**BENICASSIMEN BIZI DIRA, ETXEPE BEREAN**

Biek Orio utzi dute, baina etxepe berean bizi dira Benicassimen: Joseba, bosgarren solairuan, eta Imanol, bigarrenean. Horrek urruntasuna eramangarriagoa egiten dic.

Benicassim turismo herria dela diote, eta hasieran bertako berotasunera moldatzes kostatu egin zaiela. Zorte on biei.

**ESKOOLA KIROLA**

## Kirol monitoreak prestatzeko ikastaroa

UROLA-Kostako mankomunitateak ikastaro bat antolatu du euskaraz, haurrekin kiroleko monitore lana egiten duten guraso, gazte eta irakasleentzat. Ikastaroa irailaren 24an hasi zen, eta, denera, 25 bat lagun ari dira parte hartzen. Ikastaroa *Kirula Euskaraz* programaren barruan antolatu da, eta 12 orduko izango da, lau saiotan banatuta. Saio guztiak Zarauzko institutuan izango dira.

*Kirula Euskaraz* programaren barruan eta urriaren erdialdean hasita, beste ikastaro bat ere antolatuko du mankomunitateak: pilotako monitoreentzat. Ikastaroa ikaspilotak emanago du.

**MARATOIA**

## Usoa Sorazu Europako txapeldun beteranoetan

USOA Sorazu ikastolako irakasle getariarrak Europako maratoi txapelketa irabazi zuen beteranoen mailan (35-40 urte bitarteko atletak).

Txapelketa irailaren 19an jokatu zen Italiako Cesenatico herrian (Pantaniren jaioterrian). Usoaak 2h49'ko denbora egin zuen bere laugarren maratoian. Markarik onena 2h 44'30" du.

Inaxio Andres  
ORIZU SL  
Jurbide 12, 4.C  
Pintura  
orokorrean eta  
enpapekete  
lanak egitean  
ditugu 943 83 20 69  
909 40 58 98

**URBAZTER**  
ASEGURUA  
AHOLKULARITZA  
San Vicente, 5  
Telf. 943 83 27 47

**TXOPIN**  
arrayaindegia  
Telf. 943 83 27 47

**Ibai-ondo**  
Sistemas de  
Ibai-ondo  
Sistemas de  
Telecomunicaciones  
943 83 27 56

**FUTBOL****Preferentekoak babeslerik gabe**

IAZ mailaz igo baziren ere, preferente taldekoek babeslerik gabe hasi dute denboraldia. Iaz babesle izan zuten Inmobiliaria Ubirik bete du taldearekin zeukan konpromisoa, eta ez jarraitzea erabaki du.

**MENDIA****Talai Mendiren irteerak**

URRIAREN 10, 11 eta 12an Viguemalera (Pirinioetan) joango dira Talai Mendikoak.

Hilaren 25ean, berriz, hileko irteera normala egingo dute, baina oraindik ez dute zehaztu nora.

**PILOTA****Eli Lasa aiaarra mundialetan**

ELI Lasa aiaarrak parte hartuko du Mexikoko hiri-buruaren urriaren 15etik 25era jokatuko den munduko pilotar txapelketan. Elik trinketean jokatuko du, *argentinian paleta* espezialitatean.



**FRONTENISA GORANTZ.** Frontenisak geru eta arrakasta bandiagoa du berrian. Argazkian, txapelketako finalistak.

**FRONTENISA****Azkonobieta eta Agirre garaile Errusta-Koasta txapelketan**

JOXELO AZKONOBIETA eta Iñigo Agirrek irabazi dute Errusta eta Koastak antolatutako bigarren frontenis txapelketa, finalean Jose Inazio Atorrasagasti eta Aiako Miguel Angel irabazi ondoren. Bigarren edizio honetan 23 bikotek parte hartu dute eta antolatzaleek, jendearen erantzuna ikusita, agian beste txapelketa bat antolatuko dute neguan. *Jendea gero eta gehiago animatzen ari da frontenisean*

*jokatzen* —esan digu Xabier Arostegik. Txapelketari aitzakiaren bat jartzekotan, frontoniko azpiegituren egoera aipatu digu: argiak, euria egindakoan sortutako arazoak...

Antolatzaleek eskerrak eman nahi dizkiete laguntzaile eta babesleei: Orioko Udala, Qui-ser, Errusta-Koasta, Eugenio Garmendia, Keler, Pinturas Duran, Euskara Zerbitzua, Segajatetxea eta Pepe Moreno txarkuteroa,

**Nestor Gozategi**  
Iturain  
Tel.: 907-224100  
Tel.: 907-224100

**GABON**  
Plater kombinatuak, pintxoak eta txokolatadak  
Telf: 943 83 06 09

**AZKUE**  
Itsas-gaiak  
Eusko Gudari, 2  
943 83 25 55

**Iturain estancoa**  
Arribaga Plaza # 10 44-75  
Tel.: 943 83 07 00

**Pizaso Itsasgaiak**  
Eusko Gudari, 24 Iturain 44-75  
Tel.: 943 83 07 00

**H**  
**HERRI IKASTOLA**  
ABESLARI KALEA, 8  
TEL. 943 83 47 04  
FAX: 943 13 09 38

# Udako kronika: bideak

IÑAKI ITURAIN  
Karkaroko kidea

**'Zubian semaforoa eta plazan ere bai; gauero —eta asteburuetan egun osoan— Goiko Kalekik barrena joan behar herritik ateratzeko. Desastre bat!'**

**B**ukatu berri zaigun uda bero eta lehor honetan bideak izan ditugu protagonista Orion; arraunlariekin batera, jakina. Uda susto batekin hasi genuen: Zubia erortzeko urriskuan omen dago, bere burnizko estrukturak egoera txarra omen du. Jendea kontuak egiten hasi zen segituan, *Xuaiko Zubia konputzen eman zuten denboraren propietzioan egin behar baditu haue ere, ederki gaude!*. Kontua da semaforoa jarri zutela Zubia pasatzeko, bi aldeetan, eta zain egon behar izaten dela. Semaforoak jarri eta hurrengo igandean auto iladak Usurbileraino eta Zarautzeraino iritsi ziren. Gero, konturatu ziren: igandeean kanvioak galarazita daukatela ibiltza, eta, gerotzik, igandeean trafikoa libre egon da bi aldeetatik. Xuaiko mantsio joan hazen, moilakoak, Arostegiren aurreko zulo horrek, marka guztia haustru ditu: uda osoan batere lanik egin ez, eta bidea itxita. Zubian semaforoa eta plazan ere bai; gauero —eta asteburuetan egun osoan— Goiko Kalekik barrena joan behar herritik ateratzeko. Desastre bat!

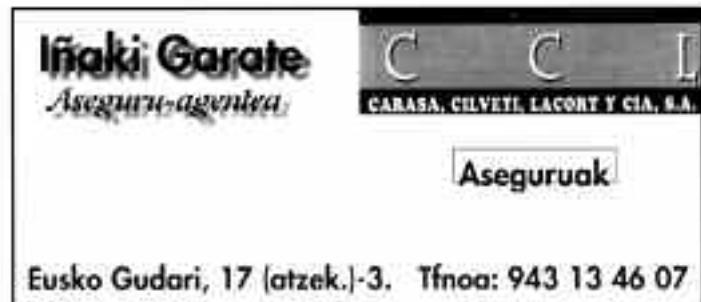
**ZORIONEZ, ONDO EGINDAKO** lanak ere izan dira: hondartzakoa, esate baterako, Jendea, oro har, gustora gelditu da hondartza berriarekin. Nahiz eta han ere hazen reibindikazio bat: bizikletazaleek malekoian bizikletaz ibiltzeko aukera eskatzen zuten. Portu baserriko garai hateko taxi-zaldi haren antzeko Txu-Txu treina aguro aspettu yen hondartzarako bidean atzera eta aurrera ibiltzen; egun hatzuk besterik ez zituen eman. Orion tren-taxi bitsiak. Bikamiotan egindako rotundak ere laguntzen du trafikoa bideratzen. Orioko gainean ere bidea zabaldu egin zuten, Aiarako bidegurutzear, lanak ondo eta azkar eginez. Gainera, Diputazioko errepubide arduradunak kultur etxeen eman zuen hitzaldian aginsu zuenez, Oriok urte gutxi barru sarrera-irteera izango du autopistan Donostia alderi joateko. Ez da kiguna da zertan ote den Ortzaikatik errioaren

bestaldera egitekotan ziren Zubia eta sahiesbidea. Herriko trafikoa ikaragarri arinduko luke.

**BIDE LUZEA EGIN** dutenak herriko korukoak eta dantza taldekoak diru. Kantariak Lisboako Exporta eta dantzariak, berriz, Italiano Orsora eta, bide hitez, Torino eta beste hainbat lekutara. Orio kultura exportatzen, alajaina! Orain arte arraunlariek besterik ez dugu exportatu; aurreraka goaz. Urruti ibili badira ere, onik itzuli dira denak herrira. Zoritzarrez, herriko neska gazte baten heriotzaren berri tristeak utzi zigun uda bukaerak, Saikolako horretan. Handik gertu eman du bizitza osoa utzi berri gaituen Batista Olidenek, Ortaikan, errepubide ondoan. Batista jaio zenetik hil den arte Ortaikatik pasatzen den trafikoa elun aldiz handiagoa izango da, eta herriko kaleetan pasatzen dena ere hai; haima herriko gazte asko hadirudi oraindik ez dela konturatu autoaren arriskuez. Aurtengo udan hondartzarako bidea askotan autodromo bihurtu dute, auto lasterketak egiteko, Bikamiotako errebuelta bera ere abiada osoan hatzen zuten. Gaia serioa da eta herriak serio hartu beharko luke, atzerabueltarik ez duena gertatu baino lehen. Zoritzarrez, lehen ere izan dira horrelakoak eta.

**EDOZEIN KALE IZANDA** ere kale egin ez dutenak arraunlariek dira. Edozein bide ona zuten bandera irabazteko. A ze aliron pila! Bi urteko haurrek ere ikasi dituzte aliron eta bat-bi-hiru-lauen hitzak. Ez arraunlariei, ez haurrei, ez zaie berehalakoan ahaztuko aurtengo uda. Hori izan da erakustaldi horia hori!

Bukatzeko, udan irakurri dudan txisterik onena: Egunkariako Zakilixatek estropadetako bigarren igandean zekarrena: *Oriyok aurrera hamalau batiez?* Ona, ezta? Era entzun dudan albisterik pozgarriena: ETAREN su-etenaria eta horrek zorioneko bakiari zabaldu dion bidea. Ea su-etenaren bidez baka bideratzeko gauza garen. Bideragarria da-eta; eta bidezkoa.





EDURNEK / KARMA

# Hori festa!

Oriok denboraldi borobila egin du aurten, eta, inoiz ez bezala, estropada nagusi guztiak irabazi ditu. Lautan bakarrik hartu dute mendean: tartean herriko bandera; lastima!

Neguan gauzatzen omen da atleta hauen ahalmena, eta aurten teknikoak harro ziren egindako prestakuntzaz: 5.000 kilometro egin ditu arraunean Orioko estropalarri bakoitzak aurten, eta, indarra lantzerakoan, 60 tonako karga jaso du egunero. Aurten inoiz izandako markarik onenak egin dituzte oriotarrek ergometroan. Teknikoek bazekiten indartsu zeudela mutilak, eta, tostetan ondo jartzen asmatuz gero, Oriok inoiz izan duen koadrillarik onena izango zuela. Emaitzek ederki frogatu dute hori.

Onena da datorren urterako segida ikusten zaiola, ondo oinarritutako lana delako Tito Manzillak zuzendu duena.

Orain arte, hirutan bakarrik lortu du Oriok hiru bider segidan ekartzea Kontxako bandera: 1951-52-53, 1970-71-72 eta 1996-97-98 urteetan; sekula ez du lortu, ordea, lau bider segidan irabaztea. Datorren urtean baietz!

Jakes Goikoetxea / Ana G. de Txabarri

**ENAIKIAK.** Oriok denboraldiko handera gartanteitsua guztiek irabazi ditu. Hona hemeretakoak: Santaña, Elantxobe, Daila (trafeoa), Areeta, Karmen, BBK-Correo Ilarrerio, Gipuzkoako txapelketa, Euskal Herriko txapelketa, Zumaiak, Zanutz Isekuboko eta erdiko argazkiak), Espainiako txapelketa, Diana Vasen, Kontxa, Bermeo, Euskal Liga, BBK (Bilbao) eta El Corte Inglés. 36 bandera eta trofeo bat guztira. Parte Harta duenekatik lau handera haino ez ditu galdu, eta horietan bigarren postua eskuratu du Oriok. Hernanin Trintxerpekin ibahan zion denboraldiko lehen txanderan; eta Getxon, Hondarribian eta Orion, San Pedroak.

Eskertoi emun nahi dizkiogu Jagoba Manterola eta Edurne Koch Euskaldunon Egunkariako argazkilariak beren argazki ikusgarriak uzteagatik erreportaje hau osatzeko.



**PATXI FRANCESSEN BEHITAKO AGURRA OTE?** Patxi Francesen, 40 urteko donostiarra (goiko argazkia), txikitatik Orio-zalea da. Kontxako laugarren bandera irabazi du aurten, eta 17. antz parte hartu du Donostialako estropadan. Maitina hatz aidiz esan du denboraldi bukaeran arrazina utzik zuela; baina orain artean hitza jarri, bizarreko minak abatztu eta arraunean jarraitu du, sakrifizio, portut eta goraipeneri hidroan. Hala ere, iurtzen arraunera utzik dura seguru dagoela esan du, arrazuketak osik erizitzen baitu. 23 urte zituela hasi zen arrauneari Fortuna argaun taldean. Donostia Arraunen, Hondarribia, Zumaiak eta berriro Donostian jardun ondoren, 1990ean irabzi zen Urriola, Kontxa irabazteko izenez, Donostian hori egin eko zela ikusita. Patxi Francesesen azken denboraldia ote? Apenduan ikusiko dugu.

ANA G. DE TXABARRI



JAGOBIA MANTEROLA



JAGOBIA MANTEROLA

JAGOBIA MANTEROLA

**NONIXA, ITASO ETA GRO ZAKARRA.** Kontxakoa bigarren jardunaldia istelehenera ateratu zen. Itasoa txarragatik. Asteleheneran itasoa txarrak jarraitzen zuen, baina antrotzaleek estropada jokatuko zela erabaki zuten. Faldean artean eztabaita izan zen. Batzuk jokatzearren alde itasoa txarragoan estropadak jokatu direla arrazotuzt, eta besteak kontra farraunlarien biziak arrakau zeudela esanez. Traineruak uretarra bota zituzten; hainz federazioak, ondore, estropada bertan behera utzi zuen, ezin zutelako urtaurularien segurtasuna garantizatu. Ordoren, protesta minduan, Perillo, Tiran, Arraun eta Koxtapek sasiestropada huts jokatu zuten; arriskunik ez zegoela enkutsa nahian. Ur libro bat ere ez zitzalea sartu esan zuen Koxtapeko Paco Prieto. Ez zirela estropadako erritmoan eta tenisuan aritu etantzen zion Olasagastik.



JAGOBIA MANTEROLA

**TITO MANZILLA, ITZALEAN.** Ondarrak jaurien traineruak atea behar ez zuela-eta, urtebetetzez arraun mundua uztea erabaki zuen. Ordurair, Oristak delta zuten. Ertzak ez zen makala: Korta anteekatzea. Oihartzun handirik gabe elurri zen eta itzalean lan egin du. Kortaren hitzburu eta zala partarik gabe. Emaitzak, ordea, osa onak izan dira, eta Titok bere maila erakutsi du. Lehenik Oria ibiltarria da, orduan arraunlari minduan. Zumaiaren urteko garaian ere Lukaren bigarrena izan zen. Arraunlariek herek denei Titok antolatzale paregabea dela, talde giroa asko zaintzen duena eta harremeanak erraz eta arra eramatzen dituena. Koadrillaren zati handi bat herra zuen, baina ondo moldatu du Orien historiako koadrillarik onena. Bokko argazkian Manzilla ageri da Txiki besarkatzen, Kontxa irabazi ondoren. Behoko bi argazkiski eri Kontxan ateratakoak dira.

**ZALEAK, TIARANCA EK 'AMERIKETATIK'**

Gataz gain, lehorrean ere indartsua da. Inoki baimo zaletu gehiago mugiarazten ditu estropadaz estropadaz; herriko jendeaz gain, baita kunguak ere. Astearteun, jakinsa, Donostiako portua horiz jantzen zen arraunariet harria egiteko, nahiz eta asteguna izan (eskualko argazkia).

Denboraldi bukaerako ongi-etairia ematen sekulakoa izan zen. Arraun Elkartek denboraldi bukaera arte atzeratu zuen Kontxa ondoren egin ohi duten festa, eta urtarrilaren erdialdean euskarazko saria ematen zuen. Eta berria izan zen, arraunarien merituenei parekua.

Arraunariet hundetaren bat lortzen duten txakoi-tzean txaramangakoek ongietorria egiten diete eta kaleak girozten dirutze. Horretarako utan herriko gaztetxoei in erlazaten jarduten dira Carlos Perona eta guiontzekoak (erdiko argazkia). Apotema mireni ditz, haria ere, aurren Euskal Herriko kostaldean ibili den Ameriketako trainersak. XIX. mendean arrantzian jarduten ziren oritzien ereplika bat da, Estatu Batuetan oritzia egiten ikusi zuen domestikitatek egina eta Society of Bosque Studies in America oraindik Ameriketako euskaldunek Euskal Herriko operitu diote oritzia. Behoko argazkian ageri den herriko koadrillak traineria Onrotik Dunostiarra eraman zuen.



JUAN MANTEROLA



ANA G. DE TXABARRI



ANA G. DE TXABARRI


**BATISTA OLIDEN**  
*gogoan*

Ortañako arraunlari  
bandia abuztuaren  
30ean hil zen,  
78 urte zituela

Batista Oliden historian Kontxako bandera gehien irabazi dituen arraunaria izan da: 13, guztira. Hamar, Oriorekin (1940, 42, 44, 51, 52, 53, 55, 58, 62 eta 64); bi, Aginagarekin (57 eta 60); eta bat, Donostiako Esperanzarekin (1950). Aurreneko bandera 20 urterekin irabazi zuen, eta azkena, berriaz, 44rekin.

Beti haborreko hankeko ibili zen, estropoda askotan txapela buruan zuela. Oso indartsua eta jenio bizikoa zen, eta kategorian egiten zuen arraunean. Kontxako estropada irabaziz gero, arraunariet Ortañan izaten zuten aurreneko geldialdia, Batistarenean. Aurten ere, herrira sartu aurretek, arraunariak Ortañan geratu ziren eta Batista omendu zuten. Zenhaitz arraunlarik ere berari eskaini zioten garaipena. Kontxako lehen jardunaldiaren minitu bateko isilunca egin zen haren omenez. Arraunaz gain, trikitixa eta idi-demak ziren bere zaletasunak. Goian bego.

## IZEN PROPIOAK

### Arraunlariak

Hona hemen Tito Manzilaren koadrilla: Iñigo Arutia Txebola, Iñigo Etxabe, Gorka Etxeberria, Pata Frances, Ibon Gaztañazpi, Luis Goñi, Jon Iriondo, Txiki Larrañaga, Miguel Anjel Lizarralde Altxemir, Anjel Odriozola, Joxe Antonio Olaskoaga Alzpera, Mikel Orbañanos, Asier Puertas, Jon Redondo, Miguel Anjel Sarasua, Andoni Sarasua, Ibon Urbieta eta Xabier Urkizu.

### Kanpoan jardun direnak

Hainbat oriotar jardun da beste talde batzuetan lanean, arraunean zein entrenatzen: Zarautzen Endika Uranga, Asier Sanchez, Pedro Mari Leunda eta Juan Anjel Garmendia Xarpax (entrenatzalea); Getarian Gorka Puertas eta Manuel Lasarte; eta Zierbenan Rafa González de Txabarri (Zierbenako entrenatzalea) izan da, Orioko prestatzalefisikoaz gain).

### Aulkia mugikorra

Traineruen itzalean, merez du hiru oriotarren lana aipatzea aukia mugikorren: Eder Etxeberria, Jon Salsamendi eta Kristina Korta. Etxeberria eta Salsamendi mundialetan izan dira.



JAVIER LIZARRAGA

Otseineko zuzendarri komertziala

## "Orioko giza taldeak harritu egin gaitu"

Zerk bultzatu zuen Otsein arraunean eta, zehazkiago, Orion sartzera?

Otsein Bergarako empresa izan arren, oso gutxi ezagutzen gaituzte Euskal Herrian eta Espainiako iparraldean. Gure marka hemen inguruan promozionatu nahi genuen eta Oriozale amorratua den gure zuzendarri sozialak, Eugenio Zaldunak, galdeztu zidan ea zergatik ez genuen Orioko Arraun Taldea babesten. Klubeko jendearekin hitz egin eta animatu egin ginan. Egia esan, Orioko giza taldeak harritu egin gaitu.

Zein balorazio egiten duzue denboraldiaz kirol eta publizitate mailan?

Denboraldia izugarria izan da, maila guztietan, eta horrek eragin zurzena izan du arrakasta komertzialean eta komunikabideetan izan dugun presentzian.

### Zenbat urteko akordioa duzue Oriorekin?

Bikoa, 1998 eta 1999. Orain elkarrekin bilduko gara balorazioa egiteko. Ez dakit hori izango den unea kontratu fuzatzeaz hitz egiteko.



Arraunlarien dieta zurruntasuna

## Makarroiak eta arroza

Txapeldun izateko ez da nahikoa estropadatan jo eti jo aritzearrekin. Baditu kirolak oso gutxi ezagutzen diren arloak, eta janariarena omen da, nagusien artean nagusi, errrendimenduan daukan eragin handiagatik.

Arraunlarien dietan %65a karbonohidratoak dira eta horiei esker lortzen du kirolariaren gorputzak behar duen errekin esfortzu handienak egiteko: makarroiak edo arroza ia egunero hartu behar dute. Hortik aparte, barazki eta berdura pixka bat, fruta eta gantza gutxiko haragiak edo arrainak plantxan eginda; horietxek osatzen dute eguneroko menuaren oinarria. Zein urrutia arraunlariek egun-

nean librako bi txoleta jan eta tostan eseritzen ziren garsiak!

Ez da batere dieta orekatua, errendimendu handia duelako helburu, eta, horregatik, elikadura oso osansuntsua denik ezin esan. Bitamina falta da, baita burnia ere... eta nahikoa erraza izaten da katarroak harrapatzera edo infekzioak. Ezinbesteko da mediku kontrol estua emanatea gaixotasunak aurrea ez hartzeko. Is urte osoan dieta aspergarri eta triste hori egiten dute.

Orain badakizue zergatik KARKARAki deok arraunean egin beharrean aldizkaria egiten dugun.

Euskaldunen Egunkaria-nik hartut. 98 /09/ 13

© olaragak

## ZAKILIYUT



# AIAKO berri



ANTZERKIA. Aiako gazte talde batetik antzerki taldeka matu nabiako luke.

## Antzerkira deia

*n Gazteek taldea osatu nabi dute antzerkia egiteko*

Negu partean herria triste xamarra gelditzen da, eta, arrazoi horregatik, gazte talde batetik ekintza berria bultzatu eta prestatu nahi du.

Hain zuzen ere, ikusirk herriko jaietan karrozak duen arrakasta, gazteek pentsari dute neguan ere zerhait egin daitekeela... eta zergatik ez antzerki obra bat prestatu?

### IENDEAREN PARTEHARTZEA BULTZATU

Idea mahai gainean dago, eta ahal den jende gehienak parte hartzea lortu nahi luke gaz-

teek. Iniziatiak bi helburu nagusi ditu: partehartzaileek ondo pasarrea, alde batetik, eta herri giroa bultzatzea, bestetik.

Horregatik, letero hauen bidez, deialdia eta gombitea luzatzen dizuegi animatzen zaren teniar guztiei. Deitu kultur etxera zuen ideiak emateko edota zuen burua eskaintzeko aktore lanerako.

Goiko argazki horretan haurrak ikusten diri antzerkia egiten; baina aurrera aterta nahi den proiectu honetan haur, gazte eta helduen partaidetza lortu nahi dute bultzatzaleek.

## Jende asko igerileku

Dagoeneko bukatu da udako denboraldia, eta aurten igerilekuak izan den jende kopuruaren datuak bildu ditugu. Udalak jakinarazi digunez, 180 lagunek egin dute abonoa; taldeka 500 pertsona inguru pasa dira, eta eguneko sarrerarekin bisitatu digutenak 3.400 izan dira.

Batzuek ahaztuta utzi dituzte toallak, zapatak, bainujantziak... Udaletxean jasota daude, baita ere, hiru giltza pare, —kotxeoak eta etxeoak—, norbaitek galdu zituztenak.

## Udal kiroldegia berriro martxan

Udako etenaldiaren ostean, berriro ere ikasturtea hastera doa eta ez haurrentzat bakarrik. Udaleko kiro instalazioak eskaintzen dituen zerbitzuak honako hauek dira: muskulazina, aerobics-a, hirugarren adinekoentzako gimnasia, judoa, gimjazz-a, sauna, frontoia eta masaje gela. Eskaintza zabala da, eta, gainera, klaseko orduak jendearen beharren arabera antolatuko dira. Izena kultur etxearen eman behar da.

**ARISTERRAZU**

**Jatetxea**

San Pedro Tlfno: 943 83 45 21

**SEGA**

ezkonfazak, batajoak,  
tagħrafiseek

Tlfno: 943 83 07 16  
Erreka auzoa

**KANUA**  
RESTAURANTE

Gaztegi Espanyola, 11 - AIA.  
Tlf. 943 83 43 22

\* Bertako babarrun eta haragiak.  
\*\* Espeko mikalde gozoa eta alsegura  
\*\*\* Haurestakoko menu berezia eta jolaslekuak



ATERPEA BERRIA. Mendizaleek tokiko idatzak dituzte Iturriortz-azpi, atsedet hartzeak.

## Iturriortz-azpi aterpea

Laster irekiko da Iturriortz-azpi aterpetxe berria, eta, diotenez, Gipuzkoako politenetakoia izango da. Iturriozko bentatik metro gutxitara dago.

Harriz eta zurez eginda dago etxea. Sukaldea eta tabernaz gain, hogeita hamasei ohe dauzka berruan. Etxearen inguruan, berriz, aintzira txiki bat dago, eta parke eder bat ere bai, solaserako. Par-

ke horretan mahaia, kolunpioak eta haurrentzako jolasak jarriko dira.

Mendizaleentzat egindako aterpea da, baina bestelako talde asko ere deika ari direla esan digute arduradunek.

Oraindik ez dute ofizialki ireki; baina, Ierro hauek argitaratzerako, hor nonbait izango da dena prest bisitariak hartzeko.

## LABUR-LABUR

### Pilota txapelketa

Orioko pilota txapelketako finalak sanpedrotan jokatu ziren. Palaz jokatutakoan, M. A. Eizmendi eta L. M. Manterola aitarrak 30-26 nagusitu ziren iazko txapeldunen aurka. Aiako jaietan ere garaille izan ziren.

### Lupita du Monde

Uztailaren 23an Marimba taldeak *Lupita du Monde* antzezlana surkeztu zuen. Aktoreak Rita Aldai aitarrak izan zen. Arrano Beltza kultur taldeak antolatu zuen, eta 100 pertsona inguru bildu ziren.

## Auzolandegian

**A**urtengo udan Galiziara joatea esperientzia ezin hobea izan da niretzat. Batez ere, jende eta ohitura ezberdinak ezagutu ditudalako.

Nonbaiten lan egiteko asmoan, auzolandegietan izena eman nuen, ea zorte pixka batekin herritik kanpo toki berriak ezagutzeko aukera izaten nuen. Handik gutxira, Eusko Jaurlaritzatik hots egin zidaten, Galizian toki bat zegoela esanaz. *Hara hor, nire aukera!* —pentsatu nuen—. Uztailaren 17tik 31 arteko egonaldia izango zela esan zidaten, eta 15-17 urte bitarteko 27 gaztek osatuko genuela taldea. Joan aurrelik, milaka kezka izan nituen: ez ote ziren egun gehiegi izango? edo lan gogorregia?... Bada, ez! Lagunak aurkitzea oso erraza zen, guztiek oso irekiak zirelako: bai euskaldunak, bai Mallorcakoak eta baita gallegoak ere.

Goizero egin beharreko lana monastegi erromantiko baten inguruak berreirai eta garbitzea zen. Arratsaldetan, ordea, Santiago de Compostela, A Coruña edo inguruak bisitatzen genituen, edo herriko hondartzan ibiltzen gin, boleibolean edo piraguan. Harrigarria egin zitzaidan, taberna batean, bi tipo inguratutu eta ea *giputxia* nintzen galderu zidatenean. Nik baietz, niarra nintzela, eta berak Usurbilgoak zirela eta Aiako jendea ezagutzen zutela. Nahiz eta euskaldunak gutxi izan, norbait egongo da beti, munduko txokorik bitxienera joanda ere.

Anima zaitez eta datoaren urtean abentura ederra biziko duzu! Zabaldu begiak: 10.000 PTaren truke, 14 eguneko opor ahaztezinak izan ditzaezu!

Maria Vilches

## ALUSTIZA AUTOBUSAK

Autobus litera eta 16, 19, 25 eta 56 plazakoak  
Bidaia eta ezkontzeta edo sagardotegira joateko

Tel. 943 83 42 75 | Mifilarren 70 | 01000 Vitoria-Gasteiz



Alitzpea, 14 Tfnoa: 943 83 42 75



Taberna Tel. 943 89 00 56

# Manuel Agirresarobe

## *tximeletazalea*

*Manuel Agirresarobe  
Huegan Altzolako  
Etxebetri baserrian jaiot  
da, baina 9 urterekin  
Irunera joan zen. Hala  
ere, ez ditu sustraiak  
abartzua eta beti esaten da  
Aiakoa dela. Erakusketa  
bat zabaldu du Irunen.  
7.000 tximeletarekin.*

Manuelen alizenak ere aia-  
tasuna adierazten du. Esan  
ziguenez, Agirresarobe izene-  
koak urtean behin elkartzen  
dira azken 6 urte honetan, eta  
aurreneko elkarteta Laur-  
gainen izan zen.

Erakusketan sartu nin-  
tzenean, harrituta geratu  
nintzen, ez bainuen espero  
hainbeste tximeleta erberdin  
ikusterik. Aurreneko impresioa  
pasa eta gero, gosatura entzun  
mituen Mamielen hitzak.

Erakusketa helburu  
didaktiko garbi batekin  
antolatuta dago, tximeleta  
mota bakotzaren azpian, fitxa  
argi batzuetan, adierazten  
baita non aurki daitekeen,  
ugaria edo eskasaden, zer jaten  
duen, ziklo biologikoa zein  
duen... Era, hori gutxi balitz,  
bi urtetan bildutako irudiez  
egin duen dokumental  
interesgarria bertan pauso  
pauso ikus daiteke txime-

letaren jaiotza eta bizitza. Iku-  
sitakoak ikusita, eta tximeleta  
zalea ez banaiz ere, hemendik  
aurrera beste errespetuz begi-  
ratuko diet.

### Zenbat tximeleta daude hemen?

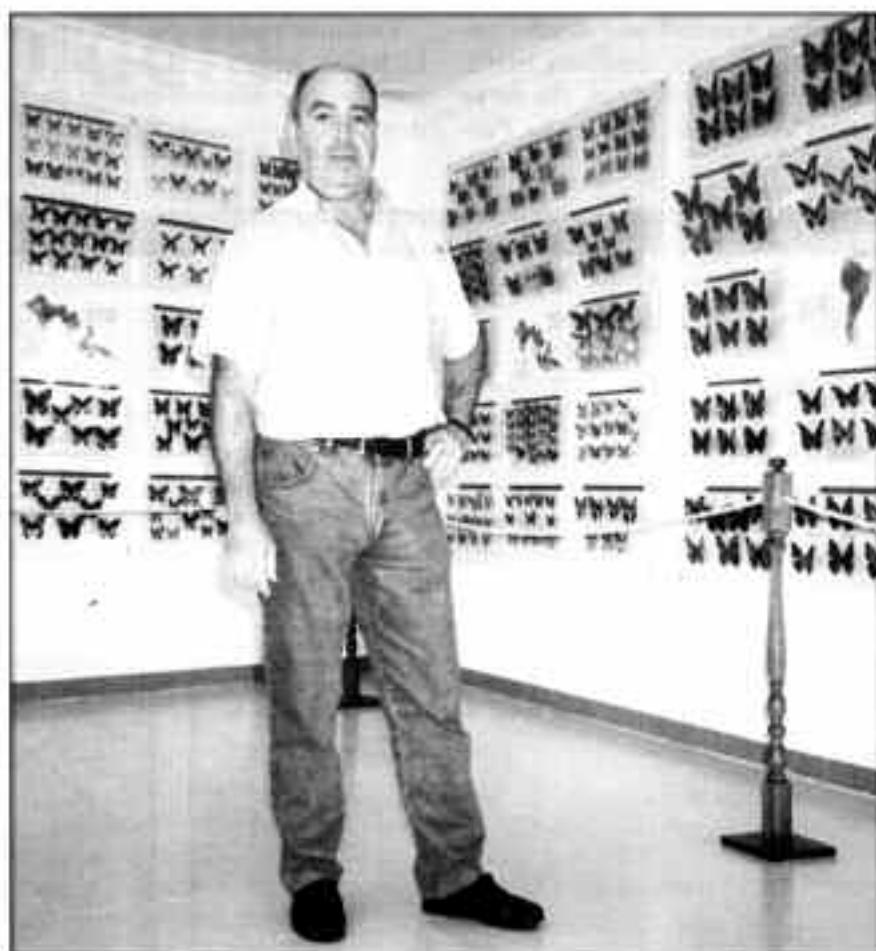
Ia 7.000 dira. Hauek egu-  
nez ibiltzen direnak dira; eguz-  
kia behar dute hegan egiteko.  
% 10 bakarrik da, gainon-  
trekoak gauez ibiltzen baitira.

Beren bizitzaren luzera ere  
ezberdina da: batzak hilabe-  
teak, baina besteak ordu ba-  
tzuk besterik ez dira bizi; bai-  
na, normalean, egunez ibil-  
tzen direnak 15 bat egun bizi-  
tzen dira. Horibai, heldar gisa  
igual bi urte biziko dira. Bai-  
na, beren zoritzarrerako, or-  
duan kaltetegariak dira gizo-  
naren interesarako, fruituak  
eta zuhaitzak zulatzen dituz-  
telako. Horregatik, gizonak

lan egiten duen tokitan desu-  
gertzen ari dira, eta, ni hasi  
nintzenetik, orain dela 30 urte,  
erdira jaitsi dira. Gipuzkoan  
bertan 3 edo 4 mota dagoene-  
ko desagerto dira.

**Bi gelatan banatua dago  
erakusketa. Batean Estatuko  
tximeletak daude...**

Ia 200 klase daude. Kutxa  
bakotzean 12 daude: erdiak  
emeak eta beste erdia, arrak.



**HILBURU DIDAKTIKA.**  
Azpian datur  
fitxa bidez,  
tximeleta mota  
bakotzaren  
ezangarry  
nagusiek jakin  
daitezke.

Gaueko tximeletekin duten ezberdinotasuna hau da: egunekoak, lore baten gainean jarzen direnean, hegoak itxi egiten dituztela, azpiko koloreak moreagoak direlako eta kamuflaje bezala erabiltzen. Gauekoek ez dituzte ixten.

#### Batzuk errepikatuta daudela dirudi...

Horrela iruditzen hazaiz ere, ez dande bi berdinak, nahiz eta, batzutan, ezberdintzea ez den erraza izaten. Adibidez, batzuk pozotsuak direlako txori edo sugeentzat baina besteak ez, eta azken hauak egiten dutena besteen itxura hartzea da. Ginkgenitalak ateratzentzizkiegu, generoa jakiteko. Hala ere, batzutan ez da nahikoa izaten, eta orduan kromosomak aztertu behar izaten dira; horretarako, laboratorioan lan egiten dugu mikroskopioekin. Hori neguko lana izaten da; eguraldi ona egiten duenean, mendira joaten naiz tximeletak harrapitzeraz.

#### Nola harrapatzentziz?

Sarearekin harrapatu ondoren, botila baten barruan sartu eta kloroformo tanto pare batekin anestesiatu egiten dut, tximeleta evezaguna edo arraroa iruditzen hazait. Gero, eskuan jarri eta aztertu; lehendik baldin hadur, otzi egiten dut, eta handik minuto pare batera esnatu eta joan egingo da. Aldiz, arraroa bada, berriz botilan sartu eta berehala hiltzen da. Ondoren, laboratorioan aztertzen dugu.

Lan izugarria egina dago hemen...

MUNDU OSORIO  
TEMBETAK  
*Hegoamerikar  
irruk begy  
bandiagoak  
dinezte  
zabalago eta  
borobilago*



Bai, Tximeleta guztiak, banan, banan, eskuz, neukarrita daude. Kaxak ere nik egin ditut, egurrezkoak baino egokiagoak direlako metakrilatozko hauak, Iizunik hartzen ez dorelako. Urte askotako lana izan da, eta oraindik beste pila bat jartzeko dauzkat.

**Zeuk aurkitutako espezie berri bat ere ba omen dago...**

Bai, Alto de Campoó herrian aurkitu nuen, *Proctissima cumpuncta campurriensis* izena jarri nion, eta erakusketa dago hori ere.

**Gizonak lan egiten duen tokitan desagertzen ari dira tximeletak. Gipuzkoan hiru edo lau mota desagertu dira, dagoeneko.**

**Beste gelan erbestekoak dauzkazu. Nota biitu dituzu?**

Ni ez "naiz" joan Iku horietara, haina kontaktuak ditut, eta, zerbait interesgarria dagoenean, hura lortzen saiatzen naiz. Gela honetako tximeletak handiagoak dira: hegoamerikarrak adibidez, borobilagoak dira, hego zabalagoekin; Indonesiakoek, berriz, hego meheagoak dituzte, beste forma batzuk. Koloreak ere askoz bixiagoak dira. Hori bai, kolore politenak beti arrek izaten dituzte, emeak erakartzeko duten modua hori delako. Emeak, berriz, usaina izaten

dute berezia, arrak hurbil daitzen.

Beste tximeletak batzuek abildade berezia dute inguruarekin bat egiteko eta hosto itxura hartzen ere badakite; benetako hostoa dirudi; haina, ez hori bakarrik, udazkenak hostoen kolorea aldatzen duenean, tximeletak ere berdin egiten du, eta ia ezinezkoa da hostoa eta tximeleta ezberdintzea.

**Zer egin behar da erakusketa hau ikusteko?**

Astelehenetik larunbata bitartean, goizez edo arratsaldez, zabalik zituenetan, haina lehendabizi telefonoz deitzea komeni da, bidaezbada ere. Irungo Larretxipiko kaleko 5ean nago, nire telefonoa 943 62 09 93 da eta gustura erakutsiko diot nahi duenari hemen dagoena.

**ERROTA**

- Eztel ospakizunak
- Banketeak
- Karta zabalak
- Eguneko menua (lanegunetan)
- Oheak

Tlfnoa: 943 83 54 65

**KARKARA**

EGIN EZAZU ZURE PUBLIZITATEA

943 83 15 27 ALDIZKARIAN

# San Antonio

*Aurreko zenbakietan berriko soziedadetik emun diegu gainbegirattua atzean utzita, hemendik aurrera baporeei helduko diegu eta San Antonio baporearekin emango diogu basiera atal boni. Horretarako, Juanito Dorronsororekin izan gara bizketan. Baporea eta itsasoa izan ditugu bizketagai.*

ANA ITURAIN

San Antonio Berria izena diuen oraineko baporea 1963an egin zuten, kaskoa Orion egin eta motorra berritu zuten. Geroztik, 87an berritu eta lutzatu egin zuten, eta 90ean, motorra berritu.

Azken bapore hori egin aurretik, lehen, zazpi-zortzi urtez behin egiten zuten herria. Horrela, 1940an San Antonio de Padua izeneko bapore berria egin zuen Orion Manuel Ostolazak. Horren aurrekik zeukanera garai hateko tximini eta kaldera zuen horiakako zahtar bat izan zen. 1946an berria egin zuten Lekeitioan, 53an beste bat eta, azkenik, lehen aipatutakoa 63an.

*Lehen bazegocia urte gutxitan berria egitea; orain, berriaz, ezinezkotzat da, 260 milioi bokar ditzaz eta huri diru asko da. 63an egin gennuenak lau milioi eta erdi baino izan zuten eta orduan dirua zen, baina...*

Etxeko baporeak beti San Antonio izena izan du, baina

izen hori zergatik duen Juanitok ez dako. Hori bai, lehen, urtero familiarekin Urkiolara joaten zen.

#### HIRU GIZON ITO ZIREN BARRAN

Aspaldi honetan San Antoniok beti kolore urdina izan du, baina lehen zuria izan zen, eta bapore zuri hark jende askok gogoan izango duen ez-

beharra izan zuen. 1943ko apirilaren zaprian itsasora zihoa zela barrako horretan itsasoak behean hartu eta istripuan hiru gizon ito ziren: Joxe Kutz Lopetegi, Santiago Otegi eta Juan Jose Iparragirre. Geroztik ere, San Antoniok beti kolore urdina izan zuten Juanito zihoa baporen, baina ez zen larria izan. Laidako hondartzan hondoa jota geratu ziren, eta gaitzerdi, Izaro ugarteja jo gabe barrenetik sartzea zorte handia izan baitzen.

#### ITSASOA BANDU ESPERANTZARIK

Azken urte hauean askoz bapore gutxiago dago, Juanitoren ustez urte txarrengatik eta onderengoei jarraitu nahi

izan ez dutelako izan da, eta betak esan bezala *lehen arraia gehiago izaten zen; baina itxas batzuk zaintzen baldin bada gatzekiztan du bizi modua aterataz, aberastea ez, baina hai ohibide bat izan*. Orain askotan multe eskasia izaten da baporetan, agian bizimindu gogorra delako itsasokoak, baina lehenengo aldean gauzak aldatu egin dira eta baporeak ondo daude orain. Komuna, dutsa eta urgezta dute, jana ere asko aldatu da. Lehen koltxoak edo lastarrak artaburu hostoz eginda zeuden, eta astean behin-edo lehortzen jarri beltar izaten ziren eguzkitan. Sareak ere algodoizkoak ziren eta usteldu egiten ziren...



INOI EZ OSO URRIKIRA.

San Antonio ez da sekula Azores eta Ameriketara joan. Gisiko argazkian, San Antonioren zuberria.

**Pelikeria eta erretika misioa**

- Dientzako agenteak eta kolaboratzaileak  
- Dientzako teknika eta teknologia  
- Ariketak, antolaketa  
- Produktura  
- Geopolitika

Tel: 943 85 31 70

**ALLIANZ-RAZ seguros**

MARIGRE ZALDUA  
Argungo argazkia

Bet Ondo, 10  
Tel: 943 85 31 03

**iTZiAR**  
**Kirolak**

Tel: 943 83 31 03

**OLIDEN HARATEGIA**

Eusko Gudari, 2  
Telfnoa: 943 85 10 86

# EUSKALDUN

## berriak



### FELIX MASA

Gurasoekin etorri zen Oriora duela 34 urte, Cáceres'tik bertaratzagoen Casa Tejada herritik, hango egoera kaskarretik atera nahian etorriziren, hemen bere seme-alabentzat etorkizun oparoagoa izateko itxaropenarekin. Aiako Santio auzoan jannizten bizitzen Felix eta gurasoak.

Garai hartan Felixek hamalika urte zituen. Eskolan, lagunen artean, euskara bakarrik entzuten zuen eta, Santioko giro euskaldunak bultzaturik, euskara ikasi zuen. Santioko jendeak ez zekien goztolera, nik ore gutxiago euskaraz; eta, orduan, euskara ikastea beste erremediorik ez zuen izan, eta hantxe ikasi zuen dia.

Gaur egun Orion bizi da eta familia osatu du oriotar batekin. Bere bi seme-alabek ere euskara izan dute ama-hizkuntza. Edozeinekin euskara jarduteko erraztasuna duela dio, eta horrela aritzen da, indako problemarik gabe, zaharren tabernan emazteari lagunduz, baina behin batuan edo beste euskalki batean hitz eginez gero, orduan ibiltzen omen da komeriatan euskararekin.

Hika jarduteko ere gai da, nahiz eta, aldiun behin, hankasartzeren bat edo beste egiten duen. Euskararen zaitasunik handiena aditzarena iruditzen zaio, inolako zalantzak gabe; alrebes samarra egiten zaiola esaten du, gainera.

Bere ustez, Euskal Herriko bizitza eta oritzetan derr edonork ikasi beharko luke euskara, bertan bizitzeko garrantzitsua iruditzenean baitzain. Ez dakienan, beraz, euskara ondo ikastea gomendatzen dio. Gainera, gaur egun edozein lanetarako ere eskatzen dute euskara, eta komenigarmia da ondo jakitea.

## Argizariaren egunak

ANJEL LERTXUNDI



NOBELA

### 'ARGIZARIAREN EGUNAK': LERTXUNDIREN AZKEN NOBELA

**A**njel Lertxundik, bere Argizariaren egunak nobela berriarekin, Alberdiaria argitaletxeak Andurentzat sortu zuen. Iñaki Lertxundi liburu-saila ibzi du. Sail horretako lanen artean ezberdinak handiak daude, bal forma, baita edukiaren aldetik ere; horrela, bertiz ere, Lertxundiren ezaugarnagusienetako bat baietzaten da, hots, onotarraren lan guztiak ezberdintak direla eta beti hilde berriak urratuz doala.

Argizariaren egunak gaurko egunean kokatua dago, pertsonaia nagusia telebistako *free-lance* hat da... Alde horretatik eraikat motibernoia da eleberria, nahiz eta bertan lantzen diren gai nagusiak betiko eta betirako gaiak izan; heriotza, eromena, eta idazketari buruzko hausnarketak, besteak beste.

Hari nagusia triangelu sentimental baten inguruan garatzen da, pertsonaia nagusiaren erromancerako bidean. Bertan Lertxundik, Otto Petre eta Azkenaz beste nobeletan bezala grabatu bat aitzaki hartuta, lotura bitxiak sortuko ditu, tentsio handiko pasarteak lortuko, Kontakizun nagusia aitzaki hartuta, azpinarrazioak barneratzen ditu idazleak, ipunak tartekatzen, idazketaren gaineko iruzkinak egiten.

Heldutasuna aspaldi lortu zuen idazle baten aurrean gaudela egiazta dezakegu paragrafo bakotzero, edozein eremutan aise dabil Lertxundi. Ezagumak dira bere aberastasun lehikala eta estilo landua, baina ez deziala honek irakurlekin atzera bota. Argizariaren egunak saku aberatsa da, baina edonork erraz hustu dezakeena; ez deziala, ez, inork gentsa hau maiztan gorra sorbaldan eraman beharreko zama denik. Gainera, Lertxundiren saku zamatuak hustu ditugunean ere, ez al ditugu, ba, urez beteta topatu?

ÍñIGO FERNANDEZ

### ZORIONAK

#### Arraun Elkarteari

Ale honetan ez dugu zalantzak izan zorionak eskaintzeko orduan. Eta, egia esan, meritu hanaketa oso erraza jarri digute Arraun Elkartekoek.

Zorionak eman nahi dizkiegu Arraun Elkarteko kide guztiei —bandera astintzen datenei zein itzalcan lan egiten eta geratzen direnei— udan egun ederretaz gozatzeko aukera eskaini digitelako. Eutsi golarri!

### ZORIOTXARRAK

#### Orioko Schumacher ustekoei

Herriko kaleetan auto eta motoetan ziztu biziari ibiltzen direnei, gainontzekoak errespetatu gabe eta benetako arriskua sortuz.

Uda honetan nabarmena izan da hondartzako bidean zenbat gazte txoro ibili den automobilean denak emanda. Araza jakina da eta udaltzain eta erzainek neurriak hartu beharko lituzkete ezer laurri gertatu aurretik. Gero ez du erre mediorik izango.

# Orio bigarrena izan zen Kontxako estropadetan

D  
onostiako estropadak irailaren 2an eta 9an jokatu ziren. Bi igandeetan oso eguraldi ona egin zuen, eta –izurten ez bezala– ez zuten arazorik izan. Orio fabrikoetako bat zen, eta apustuetan dirua Orioren alde jokatu zen. Irabazlea, ordea, Lasarte Mitxelin izan zen.

**LEHENENGKO IGANDEA.** Ostegunean Hondarribian izandako kanporaketetan zortzi ontzi hauak sailkatu ziren: Lasarte, Astillero, Getaria eta Beraun (urreneneko txandilarako) eta Orio, Hondarribia, Hernani eta Kaiku (bigarrerakoa). Oriorekin batera, Lasarte eta Getaria ziren fabrakoak, baina hainak estropada txarra egin zuten. Hona hemen aurreneko igandeko sailkapena eta denborak: 1. Lasarte, 20-50. 2. Orio, 21-07. 3. Astillero, 21-08. 4. Hondarribia, 21-22. 5. Getaria, 21-35. 6. Beraun, 21-52. 7. Hernani, 21-58. 8. Kaiku, 22-10.

**BIGARREN IGANDEA.** Bigarren iganderako getariarrek arazoak izan zituzten kuadilla osatzeko, arraunlari batzuek ez zutelako ateratzen. Getariarrek, orduan, hamaiaka arraunlariarekin ateratzeko haimena eskatuzieen antolatzaleei, baina czechko jaso zuten. Azkenean, arazoak konpondu eta bigarren igandean ere Kortean izan ziren getariarrek.

Orioi aurreneko kalea tokatu zitzaien eta Lasarteri bigarrena. Oriok, irreera eta ziloboga txarrak egin omen zituen, baina, hala ere, Lasartek denbora gutxiago ateratzen zion aurreko igandeari baino. Lasartek 20-50 egin zuen, eta Oriok, 20-58. Oraingoa denborak ikusita, nahiko denbora kaskarrak irudizten zaizkigu, baina Baserririk bere kronikan esan zuen Lasartek egindako denbora hobetzea zaila izango zela urte hartzuetan.

Sailkapen orokorra eta irabazitako sariak huez izan ziren: 1. Lasarte, Bandera eta 200.000 pezeta. Ganontzekoek trofeo bana eta dirua; 2. Orio, 150.000 pezeta; 3. Astillero, 120.000 pezeta. 4.



Hondarribia, 85.000 pezeta. 5. Getaria, 60.000 pezeta. 6. Beraun, 45.000 pezeta. 7. Hernani, 40.000 pezeta. 8. Kaiku, 35.000 pezeta.

**KLUBAK KALERATUTAKO OHARRA.** Dirudienez, Kontxako estropada zela eta, zurrumurruak eta hitz itsusiak ibili ziren herrian, eta, orduan, Klubak oharr hau kaleratu zuen (erdaraz zegoten, eta guk euskaratu egin dugu): *Estropada garaiak baiditudi Orioan beda irekitzen dela zentzaitjende eta talde maitzeko. Horren aurrean Orioko Arraun Elkartea ondoren gauza adierazi nahi du...*

- Klubak beti gorbi izan du José Mari Gozategi arraunkariak portera zintzoa izan duena.
- Alejandro Olidenek diruton zein jenerotan klubari behin baino gehiagotan legundu izan dio, eta familiako kide batzuk klubeko bazkideak dira.
- Baten hotsak holdin biak zerbitz esateko esan dezan, baino arotzeko bideratu zioke.

**BERAUNEN ETA BILBON ORIO GARAILE.** Beraun eta Nerbioiko estropadetan Oriok Kontxako errebantxa hartu eta Lasarteren aurrelik geratu ziren. Beraunen Oriok hemezortzi segundu ateratzen zituztien Lasarteri eta Bilbon aldea handitu egin zuen hogeita lau ateratzen baitzizkion.

**ESKOLA ETA FESTAK.** Eskolak orduan aurten baino beranduxeago hasi ziren, irailaren 17an, baina haurrek berehala festaz gozatzeko aukera izan zuten. Irailaren 20an, liberazioaren eguna ospatzeko, goizean txistulariak izan ziren eta arratsaldean dantzaldia plazan. Urriaren leian, berriz, Caudilloaren eguna omen zuten, eta honi ospatzeko ez zen eskolarik izan.

**TANATORIO ZARAUTZ**  
EUROFUNERARIAS TALDEA  
Hiletoko zerbitzu orokorreko

\* Donostia eta probintziako ospitaleetan  
\* Aldiorako zerbitzua  
\* Belotorio gelak  
\* Korosiak, eskelak, tramitazioak...

Araba kalea, 35-Z Zarautz  
Tel/Fax: 943 13 22 52

**AHOIKULARITZA**  
Fisicoa, laborala, kontablea

*Eugenio Garmendia*

**ASEGURU ARTEKARIA**

IBAI ONDO, 1  
Tel: 943 83 44 66 - 943 83 49 17

**DORRONSORO**

JANARIDENDA

www.dorrondonoro.com

**Carmen**

**Arraindegia**

Tfnoa: 943 83 05 37

**JUANTXO**

**harategia**

Nerriengoe txekoa,  
Especialitatea: triplexak, ostikak,  
etxeeko produktuak...

Tfnoa: 943 83 18 37

**Juan Albizu**  
elektragailuak

ETA GAIA!

**sukaldeko**  
**altzariak!**

Tfnoa: 943 83 12 49

# ZURE ARGAZKIA KARKARAN

Zuen ezkontzako argazkia —edo seme-alaba jaioberriaren—txoko honetan argitaratzea nahi baduzue, bidalizezaguzue eta jarriko dugu. Hau da egin behar duzuena: argazkia KARKARAren buzoian utzi edo taldekoren bat eman. Hilabete bakotzean, aurrena iristen zaiguna jarriko dugu.



## Nora Zipitria Ezenarro

Argazkiko neskakxa aiarra da, eta Nora Zipitria Ezenarro du izaera. Uztailaren 28an jaio zen eta etxeko bigarren umea da. Andrea

du izena Noraren ahizpak eta 2 urte ditu. Aita Mikel eta ama Belenek gustura egoteko moduko neska polita dute.

### IAIOTAKOAK

#### ORION

Gantxe Arribi Ugarte, ekainaren 14an. Eneko Lizarralde Lazkano, ekainaren 23an. Nadege Oñatezola Azkue, ekainaren 28an. Unai Zubizarreta Arellano, uztailaren 2an. Imanol González Lertxundi, abuztuaren 2an. Asier Lopezetegi Tagle, abuztuaren 7an. Unai Azkue Elxibarria, irailaren 2an.

#### AIAN

Iñaki Gorostidi Izeta, uztailaren 12an. Leire eta Iker Arribi Amaia, uztailaren 13an. Jon Aranberri Lertxundi, uztailaren 24an. Nora Zipitria Ezenarro, uztailaren 28an. Jon Alkain Urdampurin, irailaren 17an.

### EZKONDUTAKOAK

#### ORION

##### ekaina

Jokin Uranga eta María Ascension Betaseñez, 27an. **itzulia**

Iñaki Amurizbarrena eta María Jesus Uzkudun, 4an. Manuel Paz eta Agurtzane Astizartaga, 18an. Patsi Oláizaga eta M. Jesus Uranga, 31an.

##### abendua

José Manuエル Balda eta Dorleta Irazorza, 22an. Miguel Zalama eta Soraya Karrera, 22an. José António Rodríguez-Serna eta Ana María Agirrebeña, 22an.

##### maia

Iñigo Palacín eta M. Aranzazu de Zaragoza, 12an. Itziar Esnal eta Isotel Velis, 19an. José Mige Leunda eta M. Elenia Lejarraga, 26an.

#### AIAN

Gorka Arrese Mendizabal eta M. Eugenia Aiztegi Iurretagoiena, irailaren 5ean.

### HILDAKOAK

#### ORION

Bentita Uri Segundo, ekainaren 18an, 70 urte. María Bastida Aranguren, ekainaren 24an, 78 urte. Manuel Sarasamendi Sagardia, uztailaren 2an, 47 urte.

Juan Antonio Martín Sastre, uztailaren 17an, 52 urte.

Imai Arribi Arribi, ekainaren 22an, 84 urte. Modesta Euski Etxebarria, uztailaren 26an, 86 urte. Matilde Arantegi Arribi, abuztuaren 16an, 103 urte. Bartolomé Gómez Tukosa, abuztuaren 30ean, 78 urte. Aintzira Urretabizkia Arashmengi, irailaren 4an, 28 urte.

#### AIAN

Manuela Uranga Urtasun, abuztuaren 4ean, 90 urte. Juana M. Etxeberria Azkue, irailaren 17an, 91 urte.

EGIN EZAZU ZURE PUBLIZITATEA

# KARKARA

943 83 15 27

ALDIZKARIAN

## NIRE HONETAN

## Denetik pixkat eta ezer ez

Gurean, KARKARA, bilerara agertzen ez denari tokatzen zai gauzark zailena. Gauzark zailena baino, inork egin nahi ez duena tokatzen, zaiola esango nuke nik. Badira lan zailagoak, baina honako zutabe hau inork gutxik nahi izaten du. Berehala bete daitekeen zerbait dela pentsa lezake irakurleak. Egia da. Baina, zer esan dezaket nik zure intereserako?

Kontxaz hitz egin dezaket. Mila zorion eman arraunlariei eta ondo gelditu; baina KARKARA honek arraun denboraldiari errepaso ederra eman dio, dagoeneko. Udaz ere hitz egin dezaket, hondartzako lanak sipayu... baina gure hondartzan lau aldition bakarrak izan naiz aurten; beraz, ezin ezer esan. ETA-renusu-etenari buruz idatzeko eskatu dit batek. Eta nik nahia gozko nuke norbait horrekin buzkaloste batean gaiaz aritu. Horrela nire eta bere iritziek parekatuko genituzke.

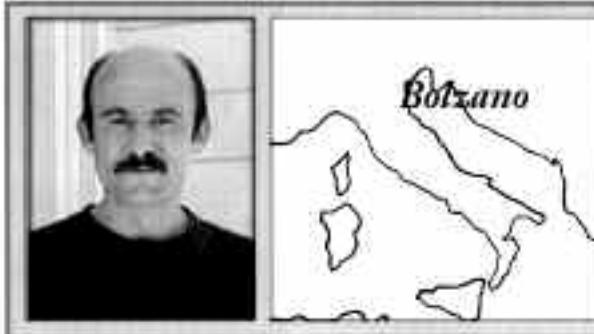
Herriko obretaz ere badago zer esana: semaforo ditxosoa, zubi beharrean eten behurtzaigun bidea... baina horretaz ez dut hitz egingo, hiru minuto bakarrik ematen dizkit eta semaforoak pasatzeko.

Kuadrillakoek Gazte Informazio Bulegoa eskatuz idatzeko esan di date, asteazkenetan Zarautz joaten baitira lan eskauntzak begiratzen. Ezin nuen jarri gabe utzi.

Gure herria oraintsu ezagutu duen batek nahiko herri posatai irudizen zaiola esan berri dit. Horretaz gustura aritu nintzateke, baina zutabe hau gubixio da.

Lekua bukatu zaizt.

Nere Manterola

KANPOAN  
daudenak

## Felipe Goiburu Manzisidor

**F**elipe Italiako Alto Adigge eskualdeko Bolzano hirian bizi da orain dela bederatzu urtez gerotik. Bolzano Austria ondoan dago, Tirolen; beraz, oso menditsua da, eta, dirudienez, zoragarria.

Hara joateko arrazoia neska bat izan zen. Felipe Getarian bizi zela, gero bere emazte izango zena ezagutu eta berarekin Italiara joatea era-bakizuen. Harajon zentean, sagarrak biltzen aukitu zuen lana, baina lan gogorra da, eta, gerotik, igeltsero eta fabrika batean aritu da lanean. Han lana aukitzea, hemen ez bezala, erraza omen da. Italiako probintzia-rik aberatsena baita.

Bost urte ziren Felipe ez zela Orio-eta etorri eta oso aldatuta ikusi du herria (hondartza, harra berria, etxeak...). Hobeto ikusten du; baina, eraberran, zerhau galdu duela irudi-teen zai. Gogoan beste herri bat zeukan, eta gogorrak egin zaio bat-batean horren aldatuta ikustea. Hemen izandako egunetan estropadaren bat eta errezipimendua ikusteko aukera izan du, eta hunkitu egindako, ahaztuak zituelako eta tokitako gogorapenak berriro bizi dituelako.

Oso pozik ibili da egun hauetan bere zazpi urteko Julen semeari hemengo gauzak erakusten, eta hain gogoko dituen arraina (bederatzu urtetan berri jau du atun fresko Italiani, sagardoa eta paborrana dastatzen).

Hemengo jana, bizimodua, jendea eta itsasoa gogona izaten ditu beti Italian dagoenean. Orain dela bi urte, emaztea eta biak banatu zirencan, hona etortzea pentsatu zuen, baima, semea handuenez, Bolzanon geratzea erabaki du.

Bolzanon, orain, ondo hazi da, baina hasiera gogorra egin zitzaiori, batez ere, hizkuntza ezagutzen ez zuelako, eta bizimodua desberdina delako. Hemen bizimodua kalean egiten dugu eta han, berriz, etxeen, Bolzano Italian eponagatik, hango kultura alemaniaira da, batez ere inguruko herri txikiakoa, eskualdea Tirolen dagoelako. Italiara eta tirolesta (alemanieraren antzekoa) dira bertako bi hizkuntza ofizialak, eta erakunde publikoetan lan egiteko derrigorrezkoa da biak jakutea. Felipek italierez hitz egiten du, eta aurtengo ikasturtean tirolesta ikasteko asmoa du, han klaseak doan baitira.

EGIN EZAZU ZURE PUBLIZITATEA

# KARKARA

943 83 15 27

ALDIZKARIAN

# ORIO

## *antzinako garaitan (1)*

KARKARA aldizkariaren 70. zenbakian gure itsasadarreko bainbat eraikuntza aipatzen nituen; beren itxura, kokapena, izena eta abargatik ibaiaren defentsarako sortuak izan zitezkeelako.

ANTXON IBARGOIEN

Gaiarekin jarraituz, ikus daitzke, haitu ere, estrukturako merritzial batzuk, denontzat oso ezagunak direnak, eta *portu* deitzen direnak: Martin Portu, Anibarko Portua, Portu, Portusagasti, Amas Portu eta abar.

Gauza horiek hausnartzen ati naizela, haeritu egin naiz konturatzean gore batzuk ere baditugula. Gutsienez bi, nabarmen: Lizar-gate eta Beogate; eta, agian, beste batzuk ere bai, hain argi eta garbi adierazitzit ez ditugunak.

Esan beharra dantut, nahiz eta zuek gehienek jakin, *gate* hitza, anglosajoir, *portu* hitzak erromantzean esan nahi duen izan littekeela.

Nire ustez, baserri horiek *gateak* baldin badira, Nafarroako erresumak Gipuzkoa kontrolatu haino aurerragokosk beharko dute izan. Bestela, zerbaite idatzina ere eduki beharko genake berezitasun garrantzizko horren gainean.

Baserri horiek *gateak* direla pentsarazten didima ez da bere izen eta kokapena bakarrik. Lizar-gateren kasuan, bereziki, badaude beste datu batzuk inguruan, hori egiazatzeko lam; eta ezinezkoia iruditzen zaizten dena kastilatxe hutsa izatea. Lizar-gate zen baserri bat, autopistaren eraikuntzak des-

agertarazi zuena, eta Txankako erreka eta Aranoko erreka banatzen dituen bezkar gainean zegoen. Bizkar hartatik pasatzen zen, baita ere, Orio eta Igeldo arteko galtzada; edo, bereziago esanda, San Martin ermitatik Andu baserrira zehoana. Lizar-gate baserria la zintzilik kokatuta zegoen Txankako erreka aldera, eta, beraz, ez zen ikusten Oria ibaitik.

### ARGOLLAK ARANO INGURUAN

Gainera, Aranoko errekkaren azpiko aldean baziren argolla batzuk, bere itxura eta handitasunagatik, itsasontziak lotzeko modukoak. Batzuk, San Juan ermitaren inguruan,

aditzeraz denez; beste batzuk, hauek egiaztatua, Katxinmendi deitzen zaien ibarrean kokatuak. Katxinmendiko argolla horiek ere desagertuak daude. Autopistaren betelanak ezkutatu zituen. Baino bi pertsona aurkitu ditut, berak ikusi zituztela esaten dutenak. Eta, argazkia erakustean, banan bana, biek tokia bera seinalatudute. Pertsona hauek diri: Domingo San Sebastian Larranaga eta Angel Solaberrieta Etxezarreta.

### DAGANDIBURU = DRAGANDIBURU?

Hurrengo probarako agirizahar batera jo behar dute, historian zehar Orio lehen aldiz aipatze duena. Agiri hori Nafarroako Errege Garcia Ramirezek Pamplonako Santa Maria elizari egindako donazio bat buruzkoa da. Agiria 1141-1150 urtekoa da (ikusi 2. KARKARA).

Agiri horretan, beste batzuen artean, Dagandiburu izena agertzen da. Eta gaur egun Andu izenez ezagutzen dugun baseria izango da, noski.

Nik ezagutzen ditudan hizkuntzatan Dagandiburu ez da ezer. Baino 'r' bat eransten badiogu, hau da, Dragan-diburu idazten badugu, horrek ematen digu Lizar-gateren jatorria.

*Dragar, dragan, drakar* eta ahar itsasontzi normando edo vikingoek generikoki hartzet zuten izena da. Eta izen hori aurreko aldean, goian, dragon baten buruaren apaindura zutelako ematen zitzaien. Beraz, Aranoko errekkako inguru hori, drakaren amarraldeku, ontsiola edo borrelako zerbaite izango zela pentsa daiteke.

Itzurraga KARRAKO lehurramak da

ARGOLLAK ANTILLAN.  
Aranoko errekkaren  
inguruan, gata  
egun autopistak  
etabiltako lekuak,  
argolla batzuk  
zuden, ontzak  
amarratzeko  
egunak  
ziruditezenak.  
Gizak  
markatzeko  
toki zebarza.





## Aiako 'Mariaren alabak'

**A**rgazki honek 45 bat urte inguru ditu. Bertan agertzen diren Aiako neska gazte horiek eskusuna egitera joan zireneko da. Garai haietan elizak antolatutako bi taldean banatzen ziren gazteak: *Mariaren alabak* izaten ziren neska guztia eta mutilak *luistarrak*.

### LEHIAKETA

- 1.- Argazkian azaltzen diren lau nesken izen-abizenak asmatu behar dituzue.
- 2.- Galdera: Zein herrian aurkitu zuen Manuel Agirresarobe tximeleta espezie berria?

Bi galderen erantzun zuzenak asmatzen dituztenen artean afari bat zozkirtatuko dugu. Afaria Itsas Ondo jatekoean izango da. Erantzunak urriaren 30erako bedali behar ditziguzue, helburu honetara: KARKARA aldizkaria. Ezetz ezagutu lehiaketa, Herriko plaza, 1 (Udaletxe atzeko karkara).

### AURREKO IRABAZLEA

Oporrak ez ditugu iñaki bakarrak hartu: inortxok ez digu idatzitako lehiaketaren erantzunak ertanez, beraz, ezin diogu saria inori eman.

Alperkeria alde batera utzi eta berri ere gurekin jokatzen animatzen zaiteztegu. Oraingoan, Aio aldera jo badugu ere, ez dago hain urrutik: peskisa txikiren bat egiteko, ea asmatzen duzuen nor diren.

**EGIN EZAZU ZURE PUBLIZITATEA**

**KARKARA**  
943 83 15 27

ALDIZKARIAN

## "Estropa egunean txuleta haundia jaten genuen"

Inazio Manterolak, 'Txokolatek', datorren urtarrilaren 29an beteko ditu 95 urte; hau da, Orion bizi den gizaseme zaharrena da. Nahiz eta datak gogoan ez izan, arraunaren inguruko hamaiaka istorio kontatu dizkigu. Garai batean bera omen zen arraunlaririk onena. Askotan esaten dute herriko zaharrenek: 'Txokolate bai arraunlari fina...'



INAZIO MANTEROLA

Txokolate

34 urte

Joan dan jaiean, Kontxako estropan, ez zegoen jokatzerik; itsaso haundia zan. Gu hondora joan ginanean ere, 35ean, horrela zegoen itsasoa. Egun hartan, Domingo Beltza zan patroi; txalupan olatua sartu, zulatu ta hola joan ginan hondora. Bainha hurrengo jaiean, bigarrenean, aurrena etorriginan; baina premiorik ez genuen hartu. Orduan, hondarribitarrak ziran kontrarioak.

Entsalotan, berriz, San Pedro jailetan hasien ginan, orduan denbora gutxi egiten genuen. Entsaioa egin eta gero, sagardotegira joaten ginan. Bestelako otorduetan, berriz, babarrunak, taloak eta holakoak genituen; baina, hori bai, estropa egunean txuleta haundia jaten genuen. Badakizu, estropalari ona izateko, indarra behar da, gero!

Lana ere egiten genuen; bai, horixel izugarri. Eguerdian estropa jokatu eta, arratsean, anguletarra, edo bestela, arral txikitara joaten ginan. Baporea egin genuenean gelditu nitzan arraunetik. Bainha,

hon baino lehen, Inazio Sarasua zanari erakutsi nion arraunean. Hura nire koinatua zan, eta, ni adina jarri zenean, nere leku hartu zuen eta nik laga egin nuen.

Neretzat estropa importanteen Araneta hondarribitarraren kontra batelean jokatutakoa da. Harek nerekin jokatu nahi zuela, ta nerekin, ta... azkenean, Kontxan egin genuen estropa. Gaur jokatzen den leku berean; baina Santa Klara kanpo alderaino bakarrik joan ginan. Ni etorri nitzan aurretik eta, premioa zan bi batel launa arraunekin. Egun hartan jende asko bildu zan estropada ikustera. Erramolino nere lagun haundia zan eta harek ez zuen batelik; orduan, pentzatu nuen hari batela bat. Iau arraunekin ematea, Erramolino ere arraunlarri baitzan. Txaranga etorri zan ni bizi nitzan etxe aurreraino, erreuibimendua egitera, eta amak balkoira ateratzeko ateratzeko esaten zidan, baina ni nekatuta nengoentzat ohean sartu nitzan. Nere amak atera behar izan zuen balkoira eta han zeudenei esan ni ohean sartu nitzala.

Garai batean txalupa bi makilen gainean jartzen zan plazan eta, jendeak tipularekin igurtzitzen zuen txalupa. Tipulak koipetan izaten du eta harekin eginez gero uretan errazago joaten zan. Hori esaten zuten lehen, behintzat. Herriko jende dexente joaten zan: egun hoiolan plazara.

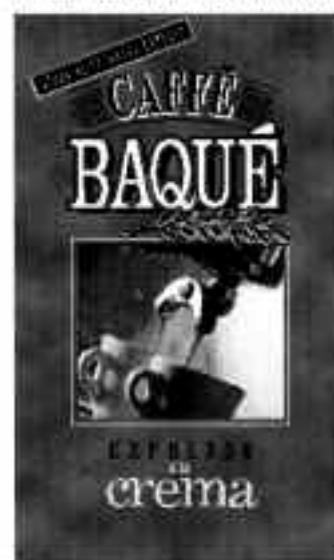
Gogoan del, txalupa Ondarrun egin zutenean ta Zarautzaino kamioi batean ekartu zutela; Zarautza allegatu ginanean uretan sartu ginan hura probatzera, baina itsaso haundia zan, eta, berriz lehorrean jaso, bizkarrean hartu, eta Oriora ekarti genuen. Beno (irriborrez), txandaka ekarti genuen, eh?



Kafe hauek denak...  
FREXKOAK  
XIGORTU BERRIAK  
XUABEAK.....dira



Egunero herriz-herriz banatzen diren kafeak. Zeuk aukeratu.



**BAQUÉ KAFEA**  
XUARRA

